

Latvijas mūziķi nopelnījuši Grammy balvu!

Orķestris *Sinfonietta Rīga* ar diriģentu Normundu Šnē

Latvijas Radio koris ar diriģentu Sigvardu Kļavu

Losandželosā 26. janvārī notika 56. *Grammy* balvas pasniegšanas ceremonija; par pērnā gada veikumu balvas saņēma mūziķi 82 nominācijās.

Katēgorijā **labākais koŗa sniegums** balva piešķirta komponista **Arvo Pēŗta kompozīcijas *Adam's Lament* ieskaņojumam**, kuŗā līdz ar diriģentu Tenu Kaljusti, solistiem, Igaunijas filharmonijas kamerkori, Tallīnas kamerorķestri un ansambli *Vox Clamantis* piedalījies arī orķestris ***Sinfonietta Rīga*** un **Latvijas Radio koris**. Ieskaņojums tapis 2011. gadā Tallī-

nas Nigulistes baznīcā, Igaunijā.

Latvijas Radio koŗa mākslinieciskais vadītājs un galvenais diriģents **Sigvards Kļava** par tādu ziņu pauda gandarijumu, piebilstot, ka nevēlas šo sasniegumu pacelt pāri citiem koŗa panākumiem: „Man nav tāda sajūta, ka gribētos izcelt un hēroizēt *Grammy* balvu, pacēlot to pāri, piemēram, *Grammophon* balvai, kuŗas pasniegšanas ceremonijā mums arī pirms neilga laika bija ļoti labi panākumi. *Grammy* balva

tikai ir vairāk publiska, tāpēc ka tajā tiek pārstāvēta ne vien akadēmiskā, bet arī populārā mūzika. Taču mūziķiem vienmēr ļoti svarīgi ir aplausi un labi vārdi pēc koncerta. Tāpat arī jebkuŗa balva, lai ar kādu nosaukumu, ir mūziķa darba atzīšana, tāpēc tas korim ir liels gods un patīkami, ka darbs ievērots.”

Jāpiebilst, ka *Grammy* balvu pirms 12 gadiem saņēma Gidons Krēmers un viņa vadītais orķestris *Kremerata Baltica* par albumu

After Mozart.

Latvijas Radio koris pašlaik atrodas Zalcburgā, Austrijā, un piedalās festivālā *Mozartwoche*. 1. februārī, dienā, kad iznāk šis laikraksta numurs, koris koncertēs kopā ar orķestri *Camerata Salzburg* un obojistu Fransuā Lelo diriģenta Tenu Kaljustes vadībā.

Komentējot latviešu mūziķu izcilo sasniegumu, LR kultūras ministre Dace Melbārde apsoliņa, ka darīs visu, lai mākslinieki par saviem sasniegumiem pasaulē saņemtu tikpat lielu atdzību no valsts kā sportisti.

Nozīmīga tikšanās

Eiropas Latviešu apvienības pārstāvji tiek ar valsts augstākajām amatpersonām

20. janvārī Eiropas Latviešu apvienības pārstāvji - prezidija priekšsēdis Aldis Austers, vicepriekšsēdis Māris Pūlis, prezidija loceklis un kultūras referents Kristaps Grasis un komunikāciju referente Lāsma Ģibiete - ieradās darba vizītē pie Valsts prezidenta Andŗa Bērziņa.

Tikšanās laikā tika pārrunāti šādi jautājumi: emigrācijas problēma un iespējamie risinājumi, ārvalstīs dzīvojošo tautiešu rosināšana piedalīties Latvijas vēlēšanās, atbalsts latviskai izglītībai diasporā, kā arī sadarbības stiprināšana ar latviešu organizētajām kopienām ārpus Latvijas. ELA priekšsēdis atspoguļoja līdz šim sasniegto, kā arī izteica vairākus priekšlikumus līdzsvarotākai un ciešākai sadarbībai nākotnē. ELA pārstāvji aicināja Valsts prezidentu uzņemties patronāžu ar diasporu saistīto jautājumu risināšanā. Savukārt Valsts prezidents norādīja uz pozitīvi iesākto sadarbību ar Cēsu pašvaldību, jo šogad pirmo reizi notiks pasaules cēsnieku saiets. Vēl A. Bērziņš pieminēja

No kreisās: Aldis Austers, Kristaps Grasis, Valsts prezidents Andris Bērziņš, Lāsma Ģibiete, Māris Pūlis

demografijas problēmu mazajās Latvijas pilsētās un aicināja, par piemēru izvēloties Mazsalacas vidusskolu, attīstīt apmaiņas programmas, kuŗu mērķis būtu ār-

valstīs dzīvojošo bērniem iespēja uz ilgāku laiku apmesties Latvijā, uzlabot latviešu valodas prasmi, kā arī apgūt kultūru un izbaudīt Latvijas dabu.

Vēl ELA pārstāvji apmeklēja Latvijas Republikas Ārlietu ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju, tikās ar šo ministriju valsts sekretāriem Andreju Pildegoviču un Sandu Liepiņu. Arī šo vizišu laikā tika runāts par jautājumiem, kas saistīti ar latvisko izglītību diasporā, līdzdalību vēlēšanās un finansējumu latviešu aktivitātēm ārpus Latvijas, piemēram, saziņas attīstībai. A. Pildegovičs apsoliņa nākamajā vēstnieku sanāksmē aktualizēt jautājumu par vēstniecību sadarbību ar latviešu kopienām saistībā ar papildu vēlēšanu ierīkošanu un balsošanas pa pastu atvieglošanu (pasu zīmogošanas akcijas pirms vēlēšanās). Savukārt S. Liepiņa izteica atbalstu nepieciešamībai turpināt tiešo fināciālo atbalstu latviešu nedēļas nogales skoliņām ārpus Latvijas, ja nepieciešams, pārdaļot šajā gadā piešķirto finansējumu citiem pasākumiem. (9. lpp. lasiet interviju ar Aldi Austeru. - Red)

Lāsma Ģibiete

Valsts prezidents
Gaismas pilij
dāvina *Laika*
grāmatas

(3. lpp.)

Krievija grib
Latvijā atvērt
krievu skolas

(3. lpp.)

Alai pie
Bahamu salām
Jura Benjamiņa
vārds

(4. lpp.)

“Šķiramies šķērsu,
tiekamies krustu”

(7. lpp.)

Rīga - arī
Eiropas mūzikas
galvaspilsēta?

(8. lpp.)

Kopā var
sasniegt vairāk

(9. lpp.)

9 1770934 167501 8 05

LATVIEŠI ZVIEDRIJĀ

No mazas dzirksteles par liesmu

Ūmeo tapusi jauna Zviedrijas Latviešu apvienības (ZLA) nodaļa

ANNA GALVIŅA, laikraksta *Latvijas Avīze* korespondente Ūmeo, speciāli laikrakstam *Brīvā Latvija*

Kopš pagājušā gada oktobra Vesterbottenas apgabala centrā Ūmeo darbojas Zviedrijas Latviešu apvienības (ZLA) Ziemeļzviedrijas nodaļa (ZLA ZN). Nodaļā patlaban apvienojušies 47 biedri. Par tās vadītāju likumsakarīgi kļuvusi šīs nodaļas idejas autore un organizatore - Ieva Eriksson. Jaundibinātās nodaļas valdē aktīvi darbojas arī kasīere Liene Karlsson un šī raksta autore un nodaļas sekretāre Anna Galviņa.

Iecere apvienot Zviedrijas ziemeļos dzīvojošos latviešus nodaļas vadītāji Ievai radusies jau pirms vairākiem gadiem, taču līdz šim bija pietrūcis izšķirīgā "atspēriena punkta". Par tādu kļuva ZLA Centrālās valdes apciemojums Stokholmā. "Stokholmā es tuvāk iepazīnos ar ZLA un redzēju, ko apvienība dara, kā pul-

Nodaļas dibināšanā piedalījās arī Zviedrijas latviešu apvienības centrālās valdes priekšsēdis Juris Rozītis (3. rindā 2. no kreisās)
// Foto: Liene Karlsson

cē cilvēkus un kādus sarīkojumus organizē. Kad atbraucu atpakaļ uz Ūmeo, sapratu - ir jāsak-

rikoties," stāsta Ieva. Ar ZLA Padomes locekles Ievas Reines palīdzību iegūti ciešāki kontakti ar

ZLA un sākusies apvienības Ziemeļzviedrijas nodaļas izveide.

Kopā sanākot, sarīkotas jau pirmās tikšanās - nosvinēta Latvijas valsts dzimšanas diena un sagaidīti Ziemsvētki. Turklāt ZLA Ziemeļzviedrijas nodaļas nākotnei tās vadītāja Ieva kaļ tālejošus plānus. Nodaļai viņasprāt jāklūst ne vien par tikšanās un atbalsta punktu un iespēju kopā ar tautiešiem svinēt Latvijai tradicionālus un nozīmīgus svētkus, bet arī par aizsākumu vēl vienai latviešu skolai Zviedrijā. Ieva atzīst, ka pirmās tikšanās reizes devušas pamatu cerēt, ka tā arī notiks: "Līdzšinējās norises devušas man gandarījumu un sajūtu, ka viss izdosies, - nodaļa pastāvēs, jo jūtu gan interesi, gan inciātīvu no citiem. Stokholma no mums ir tālu, un citi sarīkojumi latviešiem Zviedrijā lielākoties notiek

vai nu tur, vai arī Gēteborgā. Tomēr jāatzīst, ka salīdzinājumā ar senākajiem centriem citviet Zviedrijā arī latviešu te ir mazāk," uzsver Ieva un piebilst, ka vairāk nekā desmit gadus pavadot citā zemē, ir piedzīvojis, ka vajadzība pēc latvietības svešumā kļūst stiprāka un no mazas dzirksteles izaug par liesmu.

Cerību, ka ZLA darbība Ūmeo varētu strauji "uzņemt apgriezīnu", dod arī apziņa, ka šogad vienlaikus ar Rīgu arī Ūmeo kļuvusi par Eiropas kultūras galvaspilsētu. Zināms, ka tieši tāpēc šogad Ūmeo norisināsies vairāki ar Rīgu saistīti kultūras projekti, un, iespējams, tas verētu dot ierosmi arī saiknei starp abām pilsetām nākonē, lai reizi pa reizei arī Zviedrijas ziemeļos viesotos mākslinieki no Latvijas.

LATVIEŠI LIELBRITANIJĀ

LNPL prezidija sēde

2014. gada 11. janvārī „Straumēnos”

LNPL un Latvijas vēstnieks Apvienotajā Karalistē Andris Teikmanis sveic visus *Brīvās Latvijas* lasītājus un novēl panākumiem bagātu 2014. gadu!

Un patiešām šis gads sākas ar diviem nozīmīgiem notikumiem, no kuriem pirmais ir mazliet skumjš, tomēr arī jauna sākums.

Dzirda Purmale janvāra sēdē novēlēja panākumus jaunajai paudzei, tai turpinot darbu visiem iemīļotā laikrakstā, un paziņoja par atkāpšanos no LNPL pārstāves pienākumu veikšanas *Brīvajā Latvijā*.

Lilija Zobens padomes vārdā, tāpat kā jūsu padevīgais skrīveris, savā un visu lasītāju vārdā vēlas izteikt vissirsnīgāko paldies Dzidrai par 37 pašizlīdzīgā darba gadiem.

Jaunajam gadam sākoties, padome ar prieku var paziņot, ka

LNPL priekšsēde Lilija Zobens ir ievēlēta par Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) viceprezidenti. Stājoties jaunajā amatā, Lilija par savu mērķi ir izvirzījusi stiprināt sadarbību starp visām PBLA dalībvalstīm.

Latvijas vēstniecība ir izstrādājusi darbības plānu, kurā viens no svarīgākajiem punktiem ir sadarbība ar LNPL un latviešu kopienām Apvienotajā Karalistē, sniedzot praktisku atbalstu, veidojot un stiprinot attiecības ar pašvaldībām un ceļot prestižu biedrību rīkotām norisēm, kas orientētas uz latviešu kultūras vērtību stiprināšanu un pasaules piederības izjūtas veicināšanu.

Martā publikai vērsies jaunā konsulārā biroja durvis. Birojs atradīsies Merilbone ielā, tikai dažu minūšu gājienā no vēstniecības telpām, un piedāvās vecākiem ar

bērniem, kā arī cilvēkiem ar apgrūtinātām kustības spējām, plašas, viegli pieejamas telpas, nodrošinot efektīvāku klientu pieredzi.

2. maijā Latvijas vēstniecība sadarbībā ar Lietuvas un Igaunijas vēstniecībām un Baltiešu Padomi *University College London* rīko Baltijas Simpoziju, kurā tiks analizēti ar ekonomiku un sabiedrību saistīti jautājumi. Vēstniecība sadarbībā ar LNPL un latviešu biedrībām organizēs Ārlietu ministrijas rīcībā nodoto izstāžu tūres pa Apvienoto Karalisti. Tiks arī sniegts atbalsts kultūras sarīkojumiem: Kultūras dienām 4. maijā Pīterboro un 21. jūnijā Londonā, rokoperas „Lāčplēšis” koncerttūrei, A Sakses „Pasakas par ziediem” lasījuma, Vaŗa Vētras Kultūras un mākslas festivāla *Bildes* tūrei un Latviešu Uzņēmēju un informā-

ciju tehnoloģiju forumam.

12. februārī vēstniecība piedalīsies Ēnu dienās, Latviešu nedēļas nogales skolu labākajiem audzēkņiem dodot iespēju iepazīties ar vēstniecības darbu, - skolēns pavada vienu dienu par vēstnieka mācekli.

Valsts mēroga notikumi ietver Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas pārstāvību, kas dos iespēju pasaulei uzzināt par mūsu galvaspilsētas vēsturi, tradīcijām un brīnišķīgo architektūru. 8.-9. septembrī Velsā notiks NATO sanāksme, kurā piedalīsies Latvijas Valsts prezidents. Oktobrī būs Saeimas vēlēšanas. Ir paredzēts atvērt 18 vēlēšanu iecirkņus, paveicot iespēju visiem Latvijas pavalstniekiem sniegt atbalstu valsts parlamenta un politikas veidošanā.

25. janvārī un 1. februārī Lon-

donā notiek Draudzīgā aicinājuma norises ar latviešu skolu, deju kopu un koŗu priekšnesumiem un vēstnieka uzrunu. Londonas Latviešu koris uzstāsies ar koncertu Luksemburgā un Zviedru baznīcā Kārļa Zariņa atceres dievkalpojumā.

Lilija Zobens 30.-31. oktobrī piedalījās konferencē par Dziesmu svētku nākotni, izsakot vēlēšanos redzēt vairāk trimdas radošo kopu programmu. Skolas, kas piedalījās LNPL rīkotajā konkursā, balvā saņēma grāmatas, ko padomes vārdā bija sarūpējis L. Zobens.

Nākamā LNPL prezidija sēde notiks 15. martā Pīterboro.

Ar laba vēlējumiem, līdz nākamās sēdes atskatam atvadoties,

Kārlis Albergs,

LNPL Iekšējās informācijas un Administrācijas nozares vadītājs

SARMĪTE JANOVSKIS-Ē.

BL līdzstrādnieces Anglijā vēstule laikrakstam

Lai varētu izbaudīt 18. janvāra notikumus Rīgā, ar steigu metos atgūt savu pazudošo *LTV* programmu, - tā bija nozudusi, laikam pārgurusi no manas lielās skatīšanās ekrānā, dzīvojot līdz mūsu tautiešiem Daugavas kras-tā, sagaidot Jauno - 2014. gadu. Ar drebošu sirdi un miklām rokām beidzot sazvanīju savu šīs programmas uzstādītāju un pēc dažiem nervus satricināšiem mēģinājumiem to nokārtot „pa drāti”. Viss beidzās labi. TV inženiere nekad nebūšu, tas ir skaidrs.

Nu varēju sēsties un skatīties pēc sirds patīkšanas. No savas mājas strādājot avīzei, man ik dienu, pat svētku dienās zvana *BL* lasītāji ar dažādām vajadzībām. Šoreiz ar tālruni pie auss varēju viņiem pastāstīt, kas pašreiz norit Rīgā uz ielas, Akmens tilta un *Gaismas pīli* - reportāža no notikuma vietas! Priecājā-mies kopā par daudzajiem jaun-šiešiem, pat bērniem, kuri saņēma bieži vien ļoti smagas grā-matas, nekurnot un „dancojot” lielā salā.

Visiem jau bija zināms, ka pir-

mais sējums, kas nokļuš *Gaismas pīls* plauktā, būs 19.g.s. Bībele. Tā tika saņemta ar lielām gavi-lēm. Taču vēl lielāku prieku man darija otrā grāmata - ilustrētās latviešu tautas pasakas *Vēja Mez-gli*. Kā tāda grāmata nonākusi manā īpašumā, šī doma atsaucā daudz raibu atmiņu. 1988./89. gadu mijā abi ar brāli ciemo-jāmies Rīgā. Man tā bija pirmā reize Latvijā, kopš to atstāju sep-tiņu gadu vecumā. Satraukums liels. Uz Jaungada sagaidīšanu bijām no drūmās viesnīcas *Lat-vija* ielūgti mana vēl nekad ne-

redzētā pusbrāļa Dr. Jāņa Ēren-preisa ģimenes lokā. Kūlāmiens tumsā pa nenovāktām sniega kupenām. Mums stāstīja (čuks-tus), ka tās esot tāpēc, ka sniega šķūrētājus Rubiks pārdevis Igaunijai, lai varētu iegādāties sev jachtu. Jānis jau pēcpusdienā bija iestājies kādā garā rindā, lai sagādātu ciemiņiem ko uz-kožamu, nezinādams, kas īsti tiek pārdots. Kad nonācis rindas priekšgalā, uz galda bija paliku-šas tikai grāmatas. Tā nu viņš bija nopircis trīs šo *Vēja Mez-glu* sējumus - brālim, man un pats

sev. Cik pievilcīgas ir Ināras Garklāvas naivās ilustrācijas! Vēl tagad bieži ar tām pamieļoju acis.

Un tad man ienāca prātā ķe-cerīga doma - kā gan Svētie Raksti satiks ar šo velnu, raganu un citu mošķu, ļaunu pamāšu un mantkārīgu vīru pārpilno sējumu tik cieši kopā plecu pie pleca? Bet tur taču ir arī Laima, čaklā bārenīte un citi labi ga-riņi. Līdzība ir abiem „stāstī-jumiem”. Un vai šīs grāmatas arvien paliks plauktā blakus?

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Par latviskās identitātes saglabāšanu

No ārlietu ministra Edgara Rinkēviča ikgadējā ziņojuma par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā

Svarīgs ārpolitikas rīcības virziens ir sadarbība ar diasporu – veicināt diasporas politisko un pilsonisko līdzdalību; saglabāt tās saikni ar Latviju un latvisko identitāti; stiprināt sadarbību ar tautiešiem ārzemēs.

Ārpus Latvijas pastāvīgi dzīvo vairāk nekā 370 000 Latvijas valstspiederīgo, no tiem vairāk nekā 200 000 no Latvijas izbraukuši pēdējo desmit gadu laikā (AM aptuveni dati par 2012. g., jo ir liela atšķirība starp Iedzīvotāju reģistra, ārvalstu iestāžu sniegto informāciju un pārstāvību aplēsēm). Kopš 2011. gada ir iezīmējamas pozitīvas tendences: Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka aizbraucēju plūsma no Latvijas ir samazinājusies, kā arī palielinās to Latvijas pilsoņu un nepilsoņu skaits, kuri atgriežas uz dzīvi Latvijā. Tomēr Latvijas diaspora ārvalstīs joprojām pieaug.

Šobrīd lielākās latviešu kopienas ir Lielbritānijā, ASV, Kanādā, Īrijā, Zviedrijā, Austrālijā, Krievijā, Brazīlijā, Vācijā, Beļģijā, Izraēlā, Norvēģijā, Spānijā. Diasporas politikas mērķis ir ne tikai atbalstīt tautiešus ārzemēs, bet arī izmantot viņu potenciālu, plašāk viņus iesaistot zinātnē, ekonomikā un kultūrā, veicinot Latvijas valsts attīstību. (..)

Ar 2014. gadu Latvijas vēstniecībās Kanādā, ASV, Īrijā un Lielbritānijā tiks izveidotas četras papildu amata vietas darbam ar diasporas jautājumiem. Valstīs, kur prognozējams liels skaits pilsonības reģistrācijas pieteikumu un kur nav Latvijas vēstniecību, piemēram, Jaunzēlandē, Austrālijā, Brazīlijā un Venecuēlā, Ārlietu ministrija sadarbībā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi 2014. gadā plāno izbraukumus uz diasporas valstīm, lai nodrošinātu pasu un eID (elektronisko identifikācijas karšu) pieteikumu pieņemšanu. (..)

Atbalstu tautiešiem, kuri vēlas atgriezties Latvijā, sniegs Ekonomikas ministrija vadībā izstrādātais un 2013. gada jūlijā valdībā pieņemtais Reemigrācijas atbalsta pasākumu plāns 2013.-2016. gadam. Tajā paredzēta informatīvas un praktiskas palīdzības sniegšana tautiešiem, kuri plāno atgriezties Latvijā, tostarp lai uzsāktu uzņēmējdarbību vai arī no savas mītnes zemes attīstītu ciešākas saites ar Latviju. Tāpat paredzētas latviešu valodas mācības, atbalsts skolēniem, lai viņi

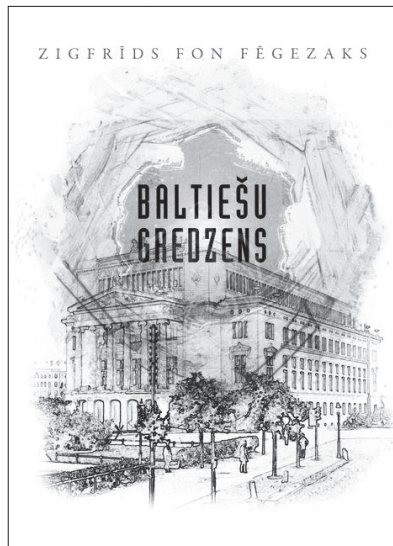
iekļautos Latvijas izglītības sistēmā, kā arī citas aktivitātes.

Prezidents dāvā Latvijas Nacionālajai bibliotēkai Laika grāmatas sējumus

Foto: Toms Kalniņš

18.janvārī, līdz ar *Grāmatu kēdi* ierodoties *Gaismas pilī*, Valsts prezidents Andris Bērziņš uzdāvāja LNB direktoram Andrim Vilkam *Laika* un *Brīvās Latvijas* redakcijā iznākušās grāmatas – Zigfrīds fon Fēgezaks, „Senči un pēcteči” un „Baltiešu gredzens” (tulkojis Pēteris Bolšaitis), kas vēsti par baltvāciešu dzīvi un kultūras vēstures pēdām Latvijā. Abas grāmatas izdotas serijā *Laika grāmata* un joprojām ir ļoti populāras lasītāju vidū. „Senči un pēcteči” 2011.gadā ieguva balvu „Zelta ābele” kā skaistākā grāmata dokumentālās prozas žanrā. Interesenti ārpus Latvijas šīs grāmatas var iegādāties, sazinoties ar mūsu avīžu redakciju.

Saeima apstiprina jauno - Straujuma valdību

Saeima 22. janvārī apstiprināja jauno - Laimdotas Straujuma (*Vienotība*) izveidoto valdību. Straujuma ir pirmā sieviete Latvijas vēsturē, kas ieņem Ministru prezidenta amatu.

Par uzticības izteikšanu Ministru kabinetam balsoja 64 deputāti, pret bija 27 parlamentārieši, bet atturējās divi deputāti. Jauno valdību neatbalstīja opozīcijas politiskā apvienība *Saskaņas*

centrs, divi pie frakcijām nepiederošie deputāti, kuri nav pašreizējā koalīcijas sastāvā, - Vladimir Reskājs un Inga Vanaga atturējās. Balsojumā nepiedalījās divi jaunās koalīcijas parlamentārieši - Valdis Liepiņš (RP) un Juris Viļums (RP), kā arī divi pie frakcijām nepiederošie deputāti, kuri nepārstāv jauno valdību, - Inga Bite un Dāvis Stalts.

Pēc balsojuma Straujuma žurnālistiem sacīja, ka viņa apzinās atbildību, ko uzņēmusies, tāpat kā viņas kolēģas.

Vērtējot dažu Reformu partijas (RP) deputātu nepiedalīšanos balsojumā, Straujuma skaidroja to ar RP iebildumiem pret *Zaļo* un Zemnieku savienības (ZZS) aicināšanu koalīcijā un arī ar ekonomikas ministra Daniela Pavļuta (RP) kandidātūras noraidīšanu darbam jaunajā valdībā. Ministru prezidente piebilda, ka par šādu balsojumu nav pārsteigta.

Jaunā Ministru prezidente tomēr uzsvēra, ka RP valde lēmusi piedalīties šajā valdībā, tāpēc viņa tic, ka RP strādās konstruktīvi. „Svarīgi ir strādāt, meklēt kompromisus, nevis strīdēties un neko nedarīt.” Valdības vadītāja solīja darīt visu, lai koalīcijas partneri varētu vienoties un par domstarpībām netiktu ilgstoši un bezjēdzīgi diskutēti, bet tiktu pieņemti lēmumi.

Jaunajā valdībā būs seši jauni ministri, kas nav strādājuši iepriekšējā - Valža Dombrovska (*Vienotība*) vadītajā Ministru kabinetā, - zemkopības ministrs Jānis Dūklavs (ZZS), vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Einārs Cilinskis (VL/TB/LNNK), aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis (ZZS), tieslietu ministre Baiba Broka (VL/TB/LNNK), labklājības ministrs Uldis Augulis (ZZS), kā arī izglītības un zinātnes ministre Ina Druvieta (*Vienotība*).

Jaunajā valdībā darbu neturpinās līdzšinējais ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts (RP), aizsardzības ministrs Artis Pabriks (*Vienotība*), tieslietu ministrs Jānis Bordāns, kā arī labklājības ministre Ilze Viņķele (*Vienotība*) un līdzšinējais Ministru prezidents Valdis Dombrovskis. Pabriks, Viņķele un Valdis Dombrovskis atjaunos Saeimas deputātu mandātus.

Apstiprināts Ministru prezidentes Laimdotas Straujumas biroja sastāvs, par biroja vadītāju kļuvis līdzšinējais Eiropas un Vidusjūras augu aizsardzības organizācijas (EPPO) ģenerāldirektors Ringolds Arnītis.

Paraksta koalīcijas līgumu un valdības deklarāciju

Topošās koalīcijas pārstāvji 22. janvārī Saeimā parakstīja koalīcijas sadarbības līgumu un valdības deklarāciju. Sadarbības līguma parakstīšanā piedalījās Laimdota Straujuma, Solvita Ābolītiņa, *Vienotības* Saeimas frakcijas priekšsēdis Dzintars Zaķis (V), Reformu partijas valdes priekšsēdis Edmunds Demiters, Nacionālās apvienības *Visu Latvijai!/Tēvzemei*

un *Brīvībai/ LNNK* līdzpriekšsēdētāji Raivis Dzintars un Gaidis Bērziņš un Nacionālās apvienības Saeimas frakcijas priekšsēdis Einārs Cilinskis, *Zaļo* un Zemnieku savienības (ZZS) valdes priekšsēdis Uldis Augulis un Saeimas frakcijas priekšsēdis Augusts Brīgmānis, kā arī neatkarīgo deputātu lideris Klāvs Olšteins.

Ārlietu ministrs Latvijas Republikas starptautiskās atzišanas - de iure dienas priekšvakarā pateicas ārlietu dienesta darbiniekiem par paveikto

Ārlietu ministrijā par godu Latvijas Republikas starptautiskās atzišanas *de iure* 93. gadadienai ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs svinīgā gaisotnē, atklājot izstādes - Latvijas Valsts vēstures arhīva sagatavoto ekspozīciju „Kurzemes un Zemgales hercogs Jēkabs (1610-1681): starptautiskās attiecības” un Ārlietu ministrijas veidoto pārskatu - „Latvijas Republikas starptautiskie līgumi”, klātesot svētku sarīkojuma viesiem, uzsvēra, ka Latvijas diplomātijā ir aizvadīts ļoti veiksmīgs gads.

Ministrs izteica pateicību par diplomātu pašizliedzību un patieso sirdsdegsmi, gan veicot Latvijas valstij svarīgu darbu Latvijā, gan arī pārstāvot valsts intereses ārvalstīs. Ministrs uzsvēra, ka šogad mēs atbildīgi gatavosimies Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē, un pauda pārlicību, ka Latvija godam veiks šo pienākumu. Uzrunas nobeigumā Rinkēvičs novēlēja veiksmi un panākumus visiem ārlietu dienesta darbiniekiem.

Saskaņā ar Ministru prezidenta pilnvarojumu ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs apbalvotajiem pasniedza Ministru kabineta Atzinības rakstus, kā arī Ārlietu ministrijas atzinības rakstus.

Latvijas vēstnieks Andris Teikmanis godina Latvijas sūtņa Lielbritānijā Kārļa Zariņa piemiņu

26. janvārī, godinot Latvijas Republikas starptautiskās *de iure* atzišanas 93. gadadienu, Latvijas vēstnieks Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē Andris Teikmanis kopā ar vēstniecības diplomātiem un darbiniekiem Brukvudas kapos nolīka ziedus Latvijas ārkārtējā sūtņa un pilnvarotā ministra Lielbritānijā, Latvijas diplomātiskā un konsulārā dienesta vadītāja ar ārkārtējām pilnvarām Kārļa Zariņa un viņa ģimenes atdusas vietā.

Krievijas skolu atvēršana - nepieņemama

Krievija plāno drīzumā atvērt ārvalstīs krievu skolas, tostarp

Baltijas valstīs, - paziņojis Krievijas ārlietu ministrs Sergejs Lavrovs. „Mēs esam apstiprinājuši valdības lēmumu, un drīzumā tiks sākti projekti ar nosaukumu „Krievu skola ārzemēs”. Mēs centīsimies vienoties ne tikai ar Baltijas valstīm, bet arī ar citiem mūsu kaimiņiem, valstīm, kur dzīvo mūsu tautieši, lai tur uz mūsu rēķina veidotu krievu skolas,” sacīja Lavrovs. Šajās skolās mācības notiks pēc Krievijas standartiem.

Komentējot šos Lavrova izteikumus, ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (RP) norādīja, ka šāda iecere nav atbalstāma. „Es neredzu nepieciešamību un esmu pret to, ka Latvijā tiktu atvērtas skolas, kas darbotos saskaņā ar Krievijas izglītības programām,” uzsvēra ministrs.

Krievijai neizdosies īstenot savu ieceri, proti, Latvijā atvērt krievu skolu, jo šādi rīcībai tā nevarētu saņemt visas nepieciešamās licences un atļaujas, intervijā Latvijas Radio sacīja izglītības un zinātnes ministre Ina Druvieta (*Vienotība*). Latvijai - Eiropas Savienības dalībvalstij - var būt suverēna rīcība savu iekšējo jautājumu risināšanā, un tas attiecas arī uz izglītības jautājumiem, tāpēc Druvieta apšaubā, ka Krievijai varētu izdoties īstenot savu ideju, ievērojot Latvijas normatīvos aktus. Tas nav tik vienkāršs process, jo, lai veidotu mācību iestādi, Latvijā nepieciešama licence, mācību programmu un satura akreditācija un licence, kā arī jāizpilda daudzi citi obligāti nosacījumi. Tomēr es vēlētos vērst uzmanību uz faktu, ka šādas mācību iestādes skolēniem varētu sagādāt grūtības eksāmenu kārtosānā, kas ir tikai valsts valodā,” sacīja ministre.

Krievijas vēstnieka Latvijā komentārs

LNT raidījumā *900 sekundes* Krievijas vēstnieks Latvijā Aleksandrs Vešņakovs (*attēlā*) norādīja, ka krievu skolas citās valstīs tiek atvērtas, vienīgi saskaņojot visu ar attiecīgo valstu amatpersonām, un tas attiecas arī uz Baltijas valstīs iecerētajām krievu skolām.

Šāda krievu skolu programma tiekot īstenota jau sen. Par to, vai un kādas krievu skolas perspektīvā iespējams atvērt Latvijā, vēl tiks diskutēti ar Latvijas amatpersonām. Vēstnieka ieskatā Krievija varētu Latvijā atvērt tikai tā sauktās svētdienas skolas. Kopumā Vešņakovs plānojoš tikties ar visiem Latvijas jaunās valdības ministriem, taostarp ar izglītības un zinātnes ministri Inu Druvieti (*Vienotība*), lai šo jautājumu pārrunātu.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp)

Noticis uzbrukums bijušajam SAB vadītājam Kažociņam

22. janvārī uzbrukumā piekauts Satversmes aizsardzības biroja (SAB) bijušais vadītājs Jānis Kažociņš, LNT raidījumam 900 sekundes atzinis iekšlietu ministrs Richards Kozlovskis (RP).

Kažociņa veselības stāvoklim nav radītas lielas briesmas, tomēr par notikušo ierosināts kriminālprocess, sacīja Kozlovskis. Uzbrukumā iesaistītas divas personas, un neesot izlēgts, ka tas saistīts ar Kažociņa profesionālo darbību.

Latvija stingri nosoda vardarbības eskalāciju Ukrainā

22. janvārī Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs uzaicināja uz Ārlietu ministriju Ukrainas vēstnieku Latvijā Anatoliju Olijņiku saistībā ar sadursmēm starp protestētājiem un tiesībsargājošo iestāžu pārstāvjiem. Sadursmes beigušās ar asinsizliešanu un cilvēku upuriem. Latvijas Ārlietu ministrija izsaka visdziļāko līdzjutību sadursmju rezultātā bojā gājušo ģimenēm.

Tikšanās laikā A. Pildegovičs pauda Latvijas puses satraukumu par situācijas saasināšanos Ukrainā un stingri nosodīja vardarbību Kijevā. „Diemžēl šāda attīstība rada jaunu situācijas saasinājumu saistībā tāpat ar jau aso politisko krīzi Ukrainā,” sarunas laikā Ukrainas vēstniekam sacīja valsts sekretārs.

Latvijas Ārlietu ministrija aicina visu Ukrainas spēkus un puses rīkoties atbildīgi, izvairoties no rīcības, kas var vēl vairāk saasināt situāciju Ukrainā un novest pie vēl lielākās asinsizliešanas. Latvijas ieskatā šajā situācijā vadošā loma ir jāuzņemas Ukrainas politiskai vadībai, kurai jā dara viss maksimāli iespējamais, lai atrisinātu politisko krīzi valstī miermīlīgā ceļā, iesaistot dialogā visas ieinteresētās puses.

Rīdzinieki zibakcijā izsaka atbalstu Ukrainas protesta akciju dalībniekiem

Vairāk nekā simt cilvēku piektdienas vakarā bija pulcējušies pie Ukrainas vēstniecības Rīgā uz sociālajos tīklos izziņotu zibakciju, kurās dalībnieki pauda atbalstu protesta akciju dalībniekiem,

kas izgājuši Kijevas un citu pilsētu ielās.

Starp ukraiņu atbalstītājiem, kas, turot rokās plakātus ar solidaritātes apliecinājumiem, dziedāja dziesmas un izsauca saukļus, manīti gan Nacionālās apvienības pārstāvji, gan Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete.

Facebook un Twitter izsludinātās Ukrainas atbalsta akcijas rīkotāji aicinājuma uz zibakciju norādīja, ka sanāksšanas mērķis ir parādīt, ka pasaule seko līdzītam, kas notiek Ukrainā. „Tas ir atbalsts parastajiem cilvēkiem, kuri aizstāv savas intereses un uz kuriem tiek šauts, cilvēkiem, kuriem pēc jaunajiem, Ukrainā pieņemtajiem likumiem draud reāls sods,” norādīts paziņojumā.

Rīgā pie Brīvības pieminekļa 26. janvārī notika Ukrainas tautai vēltis atbalsta sarīkojums. Atbalstu Ukrainas tautai bija saņukuši paust gandrīz simt cilvēku.

Organizatori aicina piedalīties visus, kam rūp cilvēktiesības, vārda brīvība, miers un demokratisks sabiedrības principi. Akcijas dalībnieki transparenti pauda atbalstu Ukrainas tautai: „Latvijas tauta ar jums!” un „Ukraina! Latvijas tauta ir ar jums! Brīvību no bandītiem un čekistiem!”

Īrijā skatāmas īsfilmas par Rīgu

No 22. līdz 24. janvārim Dublinā bija skatāmas īsfilmas par Rīgu - Eiropas kultūras galvaspilsētu 2014. *Meeting House Square* tika izrādītas latviešu īsfilmas: dokumentālās filmas, spēlfilmas, animācijas filmas, kā arī reklāmfilmās par Rīgu 2014: „Rīga, mana Rīga”, „Vai Rīga jau gata?”, „Latvietis”, „Rīga: The style lives on”, „Rīga Story”, „Why Rīga”, „Rīga - European Capital of Culture in 2014” u.c.

Latvijas uzņēmumu pārstāvji Stokholmā saņem 2013. gada Starptautiskās kvalitātes inovāciju gada balvas

20. janvārī Stokholmā notika 7. Starptautiskās kvalitātes inovāciju gada balvas (*The International Quality Award of the Year Competition*) pasniegšanas ceremonija. Konkurso rīkoja Somijas Kvalitātes asociācija, līdzdarbojoties Latvijas, Čehijas, Zviedrijas, Ungārijas un Igaunijas kvalitātes organizācijām. Uzvarētāji saņēma Somijas prezidenta Sauli Ninistes parakstītos diplomus, ko

pasniedza Zviedrijas Rigsdāga (parlamenta) priekšsēdis Pērs Vesterbergs, uzsverot inovāciju nozīmi konkurētspējas celšanā un valsts atbalsta nozīmīgumu inovāciju veicināšanā. Balvu pasniegšanas ceremonijā piedalījās Latvijas vēstnieks Zviedrijā Gints Jegermanis.

Vēstnieks G. Jegermanis iepazīnās ar Latvijas uzņēmumu prezentācijām un vienojās par turpmāko sadarbību. Šī ir otrā reize, kad konkursā piedalās Latvijas pārstāvji. Par 2013. gada Kvalitātes inovāciju gada balvas uzvarētājiem no Latvijas mikrouzņēmumu kategorijā tika pasludināti SIA „Z2B”, kas Latvijā plašāk zināms ar zīmolu „Lude - design with good karma”, kas sociālās atbildības vārdā uzņēmumā nodarbina pensionārus, kā arī SIA „Trakais rotors” ar atjaunināto atrakcijas *Crazy Roller* modeli, kurā uzlaboti vides ietekmes un drošības rādītāji. Valsts sektora un bezpeļņas organizāciju kategorijā balvu saņēma VSIA „Latvijas Vēstnesis”.

„Melo-M” koncertā aicina uz Rīgu - Eiropas kultūras galvaspilsētu

23. janvārī Latvijas vēstniecība Īrijā sadarbībā ar nodibinājumu *Rīga 2014* un *Temple Bar Company* rīkoja izcilā Latvijas čellu trio „Melo-M” koncertu, kā arī atklāja fotoizstādi „Rīga no augšas” un veloizstādi „Rīga 24h”.

Sarīkojumu atklāja Latvijas vēstnieks Īrijā Gints Apals, Rīgu - Eiropas 2014. gada kultūras galvaspilsētu sveica Dublīnas pilsētas vicemērs Henrijs Aptons un Īrijas Kultūras ministrijas pārstāvis Nails Odonokū.

Koncertu apmeklēja diplomātiskā korpusa pārstāvji, iru sabiedrības un kultūras dzīves organizētāji, latviešu kopienas pārstāvji un citi interesenti.

Pārsteigumu skatītājiem sagādāja vēstniecības un „Melo-M” uzaicinātais īpašais viesis - Dublīnas leģenda - Džons Šihans, ar kurām kopā tika dziedātas trīs dziesmas un dejotas iru dejas. Koncerta nobeigumā aplausi nebeidza rīties un skatītāji, kājās stāvot, pateicās māksliniekiem par aizrautīgu, lielisku mūzikas sniegumu. Vēstniecība ar šo koncertu turpina *Rīga 2014* popularizēšanas sarīkojumus Īrijā.

Dokumentālā filma par Alvi Hermani

No 25. janvāra līdz 1. februārim laikmetīgā teātra programmas *forte forte* ietvaros, kas ir daļa no Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas, notiks latviešu režisoram Alvim Hermanim veltīta nedēļa. Tās laikā varēs noskatīties Mīnchenē un Vinē tapušās izrādes „Vēlie kaimiņi” un „Tēvi”, kā arī režisora Ginta Grūbes dokumentālās filmas „Vairāk nekā dzīve” pirmizrādi kinoteātrī *Splendid Palace*.

Kinoteātrī *Splendid Palace* 28. janvārī pirmizrādi piedzīvoja dokumentālā filma par Alvi Hermani „Vairāk nekā dzīve”.

Ar Alvi Hermana Mīnchenē iestudēto izrādi „Vēlie kaimiņi” tika atklāta Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas teātra programma.

Rīgā šovasar uzstāsies Toms Džounss

26. jūnijā *Arēnā Rīga* uzstāsies dziedātājs Toms Džounss (*attēlā*). Šobrīd dziedātājs aktīvi koncertē un par pēdējiem diviem studijas albumiem *Spirit In The Room* un *Praise & Blame* saņēmis pozitīvas atsauksmes.

Lielbritānijas karaliene Elizabete II 2006. gadā Tomu Džounsu iecēla bruņinieka kārtā. Mūziķis uzstājās arī karalienes Dimanta jubilejā 2012. gadā Bakinghamas pilī. Džounss ir ieguvis *Brit Awards* balvas kā labākais dziedātājs un par mūža ieguldījumu mūzikā, *Hitmaker Award* apbalvojumu no ASV Dziesmu autoru slavas zāles un 2010. gadā arī britu *Music Industry Trust Award* par izcilu ieguldījumu mūzikā.

Alai pie Bahamu salām Juŗa Benjamiņa vārds

Ievērojamam fotogrāfijas meistaram Jurim Benjamiņam (1918–1993) atklāta informācija siena. Viņš XX gadsimta 30. gados bija viens no pirmajiem, kas interesējās par ķīmiskajiem eksperimentiem un pētījumiem, kuri saistīti ar krāsu fotogrāfiju, cenšoties saglabāt fotogrāfijā dabiskos krāsu toņus, kā arī uzlabot krāsu fotogrāfiju reproducēšanu. Juris Benjamiņš, dzimis Georgs

Aichers, pazīstamo Benjamiņu uzvārdu ieguva 1926. gadā, kad viņu adoptēja mātes vecākā māsa izdevēja Emīlija Benjamiņa.

Pazīstamais franču zemūdens pētnieks Žaks Īvs Kusto, kas sadarbojās ar Juri Benjamiņu, vienai no alām pie Bahamu salām devis viņa vārdu.

ECB prezidents: Latvija ir nopelnījusi savu vietu eirozonā

Latvija ir nopelnījusi savu vietu eirozonā, paziņoja Eiropas Centrālās bankas (ECB) prezidents Mario Dragi. „Eiropas Centrālās bankas Padomes vārdā es apsveicu šo tālāko eirozonas paplašināšanos. Latvija ir nopelnījusi savu vietu kā ekonomiskās un valūtas savienības integrēta daļa,” teikts Dragi paziņojumā. Pēc gadumijā notikušās Latvijas pārejas uz eiro Latvijas centrālā banka - Latvijas Banka - ir iekļauta eiro banku sistēmā, kurās sastāvā ir ECB un 18 eirozonas valstu centrālās bankas. Latvija 1. janvārī kļuvusi par eirozonas 18. valsti, līdz ar to palielinot šīs zonas iedzīvotāju skaitu līdz 333 miljoniem cilvēku. Atbilstoši Nolikumam par Eiropas centrālo banku sistēmu un Eiropas Centrālo banku Latvijas Banka ir samaksājusi atlikušo savu ieguldījuma daļu ECB kapitālā un nodevusi savu ieguldījumu ECB ārzemju rezerves aktīvā, teikts Dragi paziņojumā, kas trešdien tika izplatīts Briselē. Arī Francijas ziņu aģentūrai AFP Dragi paziņoja, ka Latvija ir „paraugmodelis fiskālā norēģulējuma ziņā”.

Kāpēc Latvijas cilvēkiem tik grūti pierast pie eiro

Kopš eiro ieviešanas pagājušas jau gandrīz trīs nedēļas, taču cilvēki joprojām nespēj pierast pie jaunās naudas. Tam ir arī psiholoģisks izskaidrojums.

Zinātniski esot pierādīts - lai pie kaut kā jauna pierastu, nepieciešama 61 diena, tāpēc par Eiropas valūtas psiholoģisko ietekmi varēšot runāt tikai martā.

Uz jautājumu: „Kā tu jūties ar jaunajiem eiro kabačā?” - sociālajos tīklos atbildēja vairāk nekā 1100 respondentu. Lielākā daļa joprojām atzīst, ka lats vienmēr būs mīļāks, taču laiks ir pagājis un jādzīvo tālāk. Gandrīz tikpat liela daļa atzīst, ka eiro nespēj pieņemt un pat nezina, vai tas vispār jebkad izdosies. Nedaudz mazāk aptaujāto atbildēja, ka eiro nepatīk tik ļoti, ka negribas tos pat turēt rokās.

Tikai daži respondenti pauž viedokli - viss ir labi, eiro ir *super*. Ir arī tādi, kuriem eiro un lats ir vienaldzīgi, jo nauda paliek nauda, un, ja tās nav, tad nav jēga par to pat domāt.

Ziņas sagatavoja P. Karlsons

AKTUĀLIE POLITISKIE KOMENTĀRI

FRANKS GORDONS

Latvijas nīdēji “atsvaidzina” nekrietnu Maskavas avīzes rakstu

“Latvija mirusi un maksā par savu muļķību un neģēlību.” - ar šo teikumu beidzas plašs raksts, ko man nupat “piespēja” kāds Krievijas interneta (*runet*) lietotājs. Kaut gan šis raksts parādījies Maskavas itin bulvārijā laikrakstā *Komsomolskaja Pravda (KP)* jau labi sen, tā tagadējie izplatītāji - “pa riņķi” timekli - tam devuši aktuālizētu ievadu, kuŗā teikts: “2014. gada 1. janvārī Latvija zaudējusi savu nacionālo valūtu - savas neatkarības pēdējo atribūtu, pārvērsoties dekoratīvā “neatkarīgā” republikā”

Avīzē *KP* publicētajam apcerējumam virsraksts ir tāds: „Latvijas gals jeb Baltijas “tūģera” bezslavas bojā eja.” Šī laikraksta speciālkorespondente Darja Aslamova bija devusies “apgaitā” pa Rīgu, un starp tiem, kas viņai piegādāja “vēlamo informāciju”, īpaši izcēlās Aleksandrs Gaponenko, Einārs Graudiņš, Juris Paiders un Ainārs Komarovskis. Latvijā viņus labi pazīst...

Paskatījos Krievijas timekļa meklētavā *Yandex*: izrādās, ka šo rakstu pacientušie pārpublicēt desmitiem dižās Krievzemes portālu.

Spekorespondente Darja Asla-

mova raksta: “Kādreiz tik trokšņainā un (pēc padomju mērauklas) mirdzošā Rīga tagad ir līdz žāvām garlaicīga, provinciāla pilsēta, kuŗas tūriņajās ielās klusu pārvietoja nedaudz gājēji. Mūžīgas svētdienas iespaids, it kā visa ģimene būtu devusies ārpus pilsētas. Vecpilsētas restorāniņos vecišķas meitenes, kas tirgojas ar savu skaistumu, risina delikātas mīlas sarunas angļu valodā ar sirmiem ārzemju tūristiem.”

Darja turpina: “Pat Otrais pasaules karš nav radījis tādu demografiskus zaudējumus Latvijai kā iestāšanās Eiropas Savienībā.” Un viņa patētiski secina: “Latvija, zeme ar neīstenoto nākotni, pilnīgā kļūsumā grimst dibenā.”

Padomju laikā, stāsta Darja, “pār Latviju nolija zelta lietūs... Te tika ražots absolūti viss - mikroautobusi, radiouztvērēji, lidmašīnas (?), tramvaji, automobiļi(?), elektrovilcieni, kuģi, sadzīves tehnika, medikamenti, tekstils un trikotāža, kosmētika, mēbeles.”

Kad Latvijā 1991. gadā faktiski bez asins izliešanas ieguva neatkarību, šķīta, ka par valsti nav jāuztraucas: no PSRS tā ieguva lielisku

mantojumu. Bet kas nu iznāca? Darja citē eksprezidentu Gunti Ulmani, kas brīnās: “No kurienes mūsu Latvijai tik liels caurums bīksēs?”

Te Darjai palīgā nāk Juris Paiders un Einārs Graudiņš, kuŗi norāda, ka Latvijas vartuŗi, “kas izcīnīja brīvību”, lāgā nav zinājuši, ko ar šo neatkarību darīt, un metušies izzagt visu, kas vien iespējams. Graudiņš īpaši norāda, ka augsti kvalificētais darbaspēks - tie bija “galvenokārt (!) krievi un no dažādām PSRS vietām iebraukušie”. Un, apgalvo Graudiņš, “tika pieņemts lēmums iznīcināt (!) visas rūpnīcas”, tāpēc ka saliedētā strādnieku šķīra Latvijas vartuŗiem bijis traucēklis...

Tālāk *KP* rakstā ir dažas rindkopas, kas varētu īpaši interesēt *Laika/BL* lasītājus: “Padomju īpašuma “sazāģēšanas” un sadalīšanas brīdī no ārzemēm uz Latviju traucās latviešu diaspora, kas bija saodusi vieglās naudas un vieglās varas smaku, ko (naudu un varu) vajadzēja ātri pievākt. “Piektā kolonna” ieradās veselām grupām (...). Šie cilvēki ģenētiskā līmenī nīda visu krievisko, tas bija dzīvnieciskais nāids.”

Aleksandrs Gaponenko visu vēl krietni sabiezina, uzsverot, ka “aizrobežā dzīvoja 300 tūkstoši (?) latviešu, bijušo kollaboracionistu, inteliģentu un nacistu pēcteču. Amerikāņi tos pabaroja un deva norādījumus. Šurp atbrauca 30 tūkstoši bijušās elites, tiem visiem atdeva nekustamos īpašumus. Jauno prezidentu Vairu Viķi-Freibergu veda no Kanadas gandrīz kā Ļeņinu aizplombētā lidmašīnā (!). Rietumu latvieši atnesa īpašu politisku “trendu” - antisovjetismu un rusofobiju (...). Diaspora izstrādāja etniskās hierarchijas koncepciju, kas atņēma krieviem visas tiesības (...). Par valsts valodu kļuva latviešu valoda, un tās neprasmē tūdaļ nogriez no valdīšanas krievu ierēdniecību un inteliģenci.”

Patiesām debešķīgas ir tās žēlabas par krievu ierēdniecību!

Un nu nāk šausminošs apraksts isti “vēlinā staļinisma” garā: “Atgriezušos” banda bija pilna ar aģentiem - slepeniem un ne visai. Latvijā kļuva par *CIA* un *M-16* mājas dzīvokli.”

“Satversmes aizsardzības birojs - tā ir ārkārtīgi ietekmīga struktūra valstī, tā kontrolē parlamentu,

nacionālās drošības padomi un ministru kabinetu,” skaidro Ainārs Komarovskis, “tas patiesībā kontrolē it visu. Tas ir galvenais izlūkošanas un pretizlūkošanas orgāns, kas aizstāv NATO un ES intereses.”

Par Nacionālās bibliotēkas jaunceltni Darjas Aslamovas reportāžā teikts, ka tautā šo Gaismas pili, “šo stikla monsturu” dēvē par Tumsas pili.

Atkal vārds Aināram Komarovskim, kas norāda, ka Latviju glābjot tikai “naftas produktu, labības, mēslojumu, ogļu transits no Krievijas uz Eiropu. Ja Krievija atteiktos no mūsu pakalpojumiem, un cauri - Latvijas vairs nav. Varētu likties - vienojies ar savu barotāju - Krieviju, un dzīvosi bagātībā. Taču nē, - republikas politika joprojām ir klaji rusofobiska. Latvijai nav sava prāta, nav galvas, tas ir tikai ķermenis, ko no ārpuses vada Amerika.”

Ar šo latviešu cilvēka Aināra Komarovska eļģisko metaforu būtu jābeidz šī Maskavas avīzes garā raksta izklāsts. Nav brīnums, ka tieši tagad Latvijas nīdēju aprindas Krievijā un ne tikai tur nolēmušas laist šo apcerējumu “pa riņķi” timekli.

SALLIJA BENFELDE

Par skolām, valodu un valdības deklarāciju

Janvāra vidū Krievijas ārlietu ministrs Sergejs Lavrovs paziņoja, ka Krievija plāno drīzumā atvērt ārvalstīs krievu skolas, arī Baltijas valstīs. Šajās skolās mācības notikšot pēc Krievijas standartiem. Savukārt Latvijas ārlietu ministra Edgara Rinkēviča ieskatā šādu skolu atvēršana nav un nebūs pieņemama un Lavrova paustā iecere nav atbalstāma: „Es neredzu nepieciešamību un esmu pret to, lai Latvijā tiktu atvērtas skolas, kas darbotos saskaņā ar Krievijas izglītības programmām.” Arī Latvijas izglītības un zinātnes ministre Ina Druviete atzīst, ka Krievijai neizdosies Latvijā atvērt nevienu krievu skolu, jo šādi rīcībai tā nevarētu saņemt visas nepieciešamās licences un atļaujas. Protams, runa nav tikai par Krievijas skolu fizikas, ķīmijas vai matemātikas programmu atbilstību programmām Latvijā (kaut gan neatbilstības noteikti ir), neapšaubāmi rastos jautājums, kādā valodā šo skolu beidzēji kārtotu eksāmenus, jo likums paredz, ka gala pārbaudījumi jākārtu valodā.

Lavrova paziņojumā par mācībām pēc Krievijas standartiem, šķiet, patiesībā slēpta rūpīgi plānota un pārdomāta diversija pret Latvijas valsti, jo nevajag daudz fantazijas, lai spētu iztēloties, kāda vēsture šajās skolās tiktu mācīta. Jau tagad tajās Latvijas skolās, kuŗās bērni lielāko tiesu mācās krievu valodā, ik pa brīdim atklājas, ka, piemēram, divdesmitā gadsimta vēstures skaidrojumi un pat fakti radikāli atšķiras no civilizētā un

eiropiskā pasaulē pieņemtajiem. Tāpēc jautājums par to, ka Krievija varētu mūsu valstī atvērt savas skolas krievu valodā, ar savām mācību programmām, tiešām ir pat neapspriežams. Krievijas vēstnieks Latvijā Aleksandrs Vešņakovs gan sacījis, ka krievu skolas citās valstīs tiek atvērtas, visu saskaņojot ar attiecīgo valsts amatpersonām, un tas attiecas arī uz Baltijas valstīs iecerētajām krievu skolām. Mazliet smieklīga atziņa - gandrīz var nodomāt, ka kāda valsts var kaut ko darīt otras valsts teritorijā bez atļaujas un saskaņošanas. Lai nu kā, domāju, var droši sacīt - tādu Krievijas skolu Latvijā nebūs.

Tomēr jautājums par izglītību Latvijā ir un paliek ļoti svarīgs, jo mazai un ne pārāk turīgai valstij galvenā vērtība ir cilvēki. Tas nozīmē, ka cilvēku veselībai un izglītībai ir jābūt pirmajā vietā valstī vai, kā tagad sakām: tām jābūt valsts prioritātēm.

Laimdotas Straujumas valdības deklarācijā ir ierakstītas 11 prioritātes un trijās no tām vairāk vai mazāk ir pieminēta izglītība un latviešu valoda.

„Veidot zināšanu ekonomiku, pateicoties ieguldījumiem izglītībā, un spēcīgu laikmetīgu nacionālo identitāti, nodrošinot latviešu nācijas, valodas un kultūras pastāvēšanu un attīstību,” rakstīts pirmajā no tām. „Veicināt Latvijas tautas ataudzi, veidojot demografijas ceļu karti, nodrošinot atbalstu un piemērotu vidi bērnu audzināšanai un izglītošanai, lai iedzīvotāji atgrieztos Latvijā,” rakstīts otrajā,

bet trešajā rakstītās: „Stiprināt pieredzi Latvijai un nacionālo identitāti sabiedrībā un diasporā, sekmējot sabiedrības saliedētību un veicinot latviešu valodas lietojumu. Stiprināt ārvalstīs dzīvojošo Latvijas pilsoņu saites ar dzimteni.” Visās trijās citētajās prioritātēs runa ir arī par citiem jautājumiem. Tādēļ, lai gūtu plašāku ieskatu, ko tad valdība sola darīt izglītības un valodas jautājumos, palūkojos deklarācijas sadaļā Izglītība, zinātne, sporta, jaunatnes un valodas politika.

Šī valdības deklarācijas sadaļa ir diezgan plaša un skaņ gan pirmskolas, pamata, vispārējo vidējo un profesionālo vidējo izglītību, gan augstāko izglītību, pārdarot atalgojumu un vairākus organizatoriskus jautājumus. Sirdi priecē deklarācijā ierakstītais: „Pieņemsim Valsts valodas politikas plānošanas dokumentu 2015. - 2020. gadam, lai nostiprinātu latviešu valodu visās sabiedriskās dzīves jomās. Pilnveidosim izglītības sistēmas un kultūras lomu valsts valodas politikas īstenošanā, latviskas kultūrtelpas un vienotas sabiedrības veidošanā. Izstrādāsim jaunu mazākumtautību izglītības programmu latviešu valodas agrīnas apguves nodrošināšanai.” Tas nozīmē, ka ir plānots pamazām pāriet uz latviešu valodu visos izglītības posmos, ieskaitot bērnudārzus. Priecē arī vārdi: „nodrošināsim pirmsskolas izglītības un pamatzglītības apguvi pēc iespējas tuvu bērna dzīvesvietai, bet vidējās izglītības apguvi koncentrēsim skolās ar attīstītu pedagogisko un materiāl-

technisko bāzi. Izveidosim skolu tīkla attīstības stratēģisko modeli, kas ietver starpnozaru programmu Latvijas lauku skolu kā nozīmīgu infrastruktūras centru saglabāšanai.”

Reālajā dzīvē tas nozīmētu, ka skolas nepaliktu tikai pilsētās, bet joprojām darbotos arī pagastos un tikai vidējās izglītības mācību iestādēs vairs nebūtu pagastos. Latvijā tas ir svarīgi divu iemeslu pēc. Pirmais - ja skola ir tālu, pašvaldībai jāgādā par skolas autobusu, bet mazajām pašvaldībām nav tik vienkārši atrast līdzekļus, lai katru dienu vadātu bērnus uz skolu lielus ceļus gabalus. Jaunāko klašu skolēnus atstāt internātā arī nav vienkārši, daudziem bērniem tas nāktu tikai par sliktu - dzīvot atšķirtībā no vecākiem. Pusaudžiem tas būtu vienkāršāk, tikai jābūt normālam internātam. Otrs iemesls - mazās lauku skolas ne vienmēr var nodrošināt vajadzīgo skaitu skolotāju ar nepieciešamo kvalifikāciju. Tāpēc nereti gadās, ka laukos un pilsētā skolu pabeigušo zināšanas atšķiras, kaut programma ir bijusi viena un tā pati. Tiesa gan, šādas skolu atšķirības ir vērojamas arī starp Rīgas skolām, tāpēc jautājums par vienādas kvalitātes skolu pieejamību Latvijā ir svarīgs ne tikai pilsētās un lauku skolās, bet skolās vispār. Protams, ar mācību kvalitāti skolās cieši ir saistīts arī skolotāju atalgojuma jautājums, un arī to deklarācija sola pilnveidot u. tml.

Līdz vēlēšanām atlikušajos mēnešos visu deklarācijas izglītības

sadaļā ierakstīto nav iespējams īstenot, labākajā gadījumā daudzus darāmos darbus var tikai iesākt. Vēl izglītības un zinātnes ministrei būs jārisina jautājumi par augstāko izglītību un zinātnes finansējumu. Pašreizējā ministre Ina Druviete iepriekšējās valdības laikā ne reizi vien ir atzinusi, ka Latvijā ar augstāko izglītību viss ir kārtībā un iecerētajām reformām nav pamata. Tā teikt, šis un tas ir jāpielabo, bet vispār viss ir labi. Patiesībā Druvietes kundze bija viena no tām, kas nostājās pret bijušo izglītības un zinātnes ministra Roberta Kīļa idejām, kā pārveidot augstāko izglītību Latvijā. Toreiz sabiedrība vairāk vai mazāk sašķēlās divās daļās: vieni aizstāvēja ministra Kīļa skatījumu, otri piekrita Druvietei. Kā zināms, Druvietes uzskatus atbalstīja lielākoties augstākās izglītības sistēmas amatpersonas un darbinieki. Skaidrs, ka pirms vēlēšanām ministre negribēs kaitināt vēlētajus, tāpēc vismaz augstākajā izglītībā nekādas lielas pārmaiņas droši vien nav gaidāmas, skolotāji kaut uz nelielu algas paaugstinājumu var cerēt, un gan jau arī skolēnu vecākiem tiks kāds iepriecinājums. Deklarācijā ierakstītajam katrā ziņā var piekrist, jautājums ir tikai - ko no tā visa iespējams izdarīt Straujumas valdības laikā un ko gribēs darīt pirms vēlēšanām? Jāpiebilst, ka gandarī apziņa, ka visā valdības veidošanas jūklī nav pazudusi sapratne par latviešu valodu un tās vērtību un ka šī gada vēlēšanas valodas politikai pāri nenodarīs.

VIJOLE VARNEŠU VALGOS

AIVARS KALNIŅŠ

(Turpinājums no Nr. 4)

Kultūras aprītē atbraucēji ie-saistās pakāpeniski. 1941./42. ga-da ziemā vietējā kultūras namā nekādi lielie sarīkojumi nenotiek. Reiz Ojārs uzstājas ar vijoles so-lo, atskaņojot Bokerini menuetu un citus populārus skaņdarbus. Viņa pirmā koncertmeistare ir jaunā, daudzsološā pianiste Zig-rīda Vīstuce (1925), plaši pazīsta-mās firmas īpašnieka meita. Tē-vu Albertu nobendē *Usollagā*, bet meitene 1942. gadā viena nokļūst ziemeļos. No smagajiem dzīves apstākļiem esot sajukusi prātā un mirusi trakonamā.

Žēl, ka nav nevienas fotogrāfi-jas no šī koncerta. Ojāriņam kājās mātes rokām pašūti silti apavi, kam ziedota kamiļvilnas sega, bet apakša darināta no kolchozā *patapināta* kaņepju pakulu mai-sa. Par velteņiem pirmajā ziemā nav ko sapņot. Viens otrs apmek-lētājs gan vairāk raugās uz vijol-nieka neparastajām kājām, nekā klausās savam kultūras uztveres līmenim neizprotamo klasisko mūziku.

1942. gada sākumā varneši ar izbīru atklāj, ka vēl pārlietu liels skaits ekspluatatoru šķiras pār-stāvju pārcietuši Āzijas kontinen-tālo ziemeļos. Tiek organizēta spe-ciāla akcija – jauno, spēcīgo dar-baroku pārsūtīšana no dienvidu rajoniem uz Jeņisejas baseina zie-meļiem, lai tur apgūtu neizsme-ļamās zivju bagātības. Izsūtīto ģi-menes no jauna daļa un pārdala. Ojāra *lielo brāli* nosūta uz tundru.

Tagad *brālītis* kļūst par ģime-nes galveno apgādnieku. Vijol-nieks nomaina savu instrumen-tu pret zirga arklu. Viņš tik taisni novelk pirmo vāgu, ka veči no-brīnās vien. Ojārs strādā kolchoza tālajos laukos visu nedēļu, nakš-ņojot utu un citu kukaiņu apsēs-tajās barakās. Viņa uzturs pama-tā sastāv no prosas biezputras, jo savu maizes devu viņš atstāj mā-jās māsīnai. Dagnija augu dienu viena sēd tumšajā, nekurinātajā

būdiņā. Māte strādā lopu fermā, un no slepus zem krekla atnestā piena *korteliša* sanāk tikai Dagni-jai. Ojāram atliek tik vien kā rūg-to tēju *pabalsināt*. Par pašizlie-dzīgu darbu Ojāru apbalvo ar *goda rakstu*.

Pavasārī Ojārs kopā ar māti do-das apgūt *neskartās zemes*, kas at-rodas turpat aiz katra kolchoz-nieka piemājas dārza. Šis milzīgās atmatas tad nu *vecā kundze* un pusaudzis ar lāpstām uzrok, velēnas sadrupina, ar grābekli no-gludina. Tā *fašisti* sagatavo *sarkan-armiešu* ģimenēm aņamzemi, kur iestādīt kartupeļus un citus dār-zeņus, par to nopelnot kādu litru piena.

Ziemā Ojāru noriko sienu vest. *Puisietis* viens ar trim zirgu pajū-giem dodas uz kilometrus piec-padsmit attālajām pļavām. Cauri aizputinātajiem mežiem, kur mā-jo lāči, pa dziļo, neiebraukto snie-gu. Vispirms jāatrod siena kau-dzes, jāatrok tās, jāsakrauj vezumi un ar bomi jāsavēlc. Jāsteidzas, jo ziemā diena ir īsa. Reiz sanāk ķi-bele ar vienu no zirgiem. Novār-gušais kleperis nokrīt un, lai kā Ojārs nopūlas ar stimulētājiem pasākumiem (*ar stībiņu pa ribiņu*), paliek taigā guļam. *Brālīti* nodod tiesai. Par apzinātu kaitniecību. Par mēģinājumu graut padomju valsts aizsardzības spējas cīņā pret fašismu. Kolchoza *veči* tad nu visi kā viens metas Ojāru aiz-stāvēt. Tiesa piespriež vaininie-kam samaksāt zirga vērtību, pār-rēķinot gaļā. Tas nav daudz, jo cik nu tāds kaulu kambaris var svērt. Tā ir pirmā reālā iespēja Ojāram nokļūt aiz restēm, bet nebūt ne pēdējā.

Ojāra brālim Aivaram zieme-ļos neklājas viegli. Tomēr it kā kāds sargeņģelis viņu aiz rokas vadā. Ripojošs balķis nesaspiež, Jeņisejā nenoslīkst, no velnarut-ka maltītes nenomirst, pat izsiti-ma tīfu pārvar. *Enģelis* viens to nebūtu spējis, ja *mazais brālīs* rē-gulāri nebūtu sniedzis materiālu atbalstu. Viņš pārdod kādu pudu

1956. gada jūlijā Pumpuros. Viša ģimene atgriezies no izsūtījuma. Sēž: Paulīne un Ints Čāces, vecmāmiņa Zelma ar Dagmāru. Stāv: Vera un Aivars, Dagnija, Ojārs un Felicija

sapelnītās labības un atsūta nau-das pārvedumu.

Mamma pazemīgi lūdz, lai vecāko dēlu laiž atpakaļ pie ģi-menes. Kaņam beidzoties, viņas pūliņi vainagojas ar panākumiem. Aivars drikst pārcelties no Igarkas rajona uz Tasējevas ra-jonu. Viņš tik tikko pazist savē-jos. Mamma tāda pati, tikai kal-snāka un sirmāka kļuvusi. Ojārs izstīdžējis gaŗš, īsts kolchoz-nieks, kas jau sasniedzis vecu-mu, kad deportētajam rēgulāri jāierodas *atzīmēties* vietējā če-kas komandantūrā. Viņš ir rakst-veidā bridināts, ka par patvaļi-gu izsūtījuma vietas atstāšanu draud 25 gadi katorgā.

Galdā pašcepta maize, jaunie kartupeļi un piens! Pēc ziemeļos pārciestās badošanās *lielajam brā-lim* dzīve Tasējevā liekas kā para-dīze. Ojārs ar trim zirgiem dien-dienā ved graudus no kolchoza klētīm uz labības pieņemšanas punktu. Jau nākamajā rītā viņš paņem brāli līdz, kur klētnieks Aivaru saņem kā sengaidītu vie-si. Abiem iedala piecus zirgus. Ojārs pazīst analīzes nēmējas un visur tiek bez rindas. Tā censoņi

izbrauc lieku reizi un sapelna tik daudz izstrādes dienu, ka mai-zes netrūkst. Brāļi ir apmierināti ar dzīvi.

Tā viņi cītīgi nostrādā līdz ok-tobrim. Reiz apsolīta brīva svētdi-ena, kad ieplānots apmeklēt vietējo *kultūršķūni*, kur notiekot dejas ermoņikas skaņu pavadi-jumā. Te rītausmā brigadieris klauvē pie lodziņa. Jābrauc ar *sar-kankarogoto pajūgu vilcienu* no-dot graudus virs plāna. Ojārs at-cērt, ka apsolīta brīvdiena un darbā neies. Pēc kāda brīža pats priekšsēdētājs klāt, bet viņu gluži vienkārši izliek pa durvīm laukā.

Braušļi piemirsuši, ka Krievijas laukos atjaunota dzimtbūšana. Tas attiecas uz visu laimīgo pa-domju tautu. Bet kas ir brāļi Kal-niņi? Beztiesīgi vergi, kas sacē-lušies pret sociālistisko iekārtu. Priekšnieks nozvēr, ka jau pirm-dien nodos *dezertierus* tiesai. Ko nu iesākt? Ātri jāsameklē cita darba vieta, lai nevarētu tiesāt par *dik-dienību*. Aivaru pieņem darbā bērnumamā par rēķinvedi, Ojāru kultūras namā par mūzikantu. Ar nosacījumu, lai pēc nedēļas būtu kārtīgi deju vakari. Tas ir

laiks, kad sāk atgriezties varoņi no uzvarētājas armijas, bet preci-niekus noilgojušās meitas labprāt apmeklē ilgus gadus klusai vientu-lībai pamesto kultūras iestādi.

Ap to laiku sāk pienākt dāvanu saiņi tuviniekiem no atbrīvotās un izlaupītās Eiropas. Ilgi neprā-todami un daudz nekaulēda-mies, brāļi nopērk *Hohner* firmas akordeonu par kolchozā sape-lnīto labību. Tik vien tā darba kā iemācīties spēlēt. Laiks negaida, pēc nedēļas pirmā uzstāšanās. No kurienes Ojāram, kas neprot atšķirt baltos taustiņus no mel-najiem, šī uzdrīkstēšanās? Taču jāizvēlas starp cietumu un deju zāli. Aivars uzņemas akordeona pavidagora funkcijas, lai gan pats nekad šo instrumentu nav rokās turējis, toties mācījies klavier spē-li. Kas attiecas uz kreisās rokas pogām, tā ir mīkla abiem. *Liela-jam brālim* ir neliels priekšstats par kvintu apli. Tagad viņš ir patīkami pārsteigts, ka uz šiem principiem balstās akordeona kreisās rokas mehānisma uz-būve. Tas ne tikai palīdz apmācīt *brālīti*, bet arī pašam apgūt akor-deona spēles iemaņas.

Klaviatūras nepārzināšanu kompensē Ojāra *absolūtā dzirdē*. Jebkuŗu saklausītu melodiju viņš var nospēlēt. Ja jau vijolnieks at-šķir tonus, braucot ar pirkstu pa kailu stīgu, tad šeit var justies tik stabili kā tramvajs uz sliedēm. *Studentiem* nav nekādu mācību līdzekļu, nekāda nošu repertuā-ra, nav kam padomu prasīt. Ojā-ram labās rokas pirksti ir ne-veikli, kā jau vijolniekam, bet no kolchoza arkla rokuŗa turēša-nas tie pavisam stīvi kļuvuši. Aivars atceras dažus *Hanona* pirkstu vingrinājumus, pieraksta tos, un Ojārs braukā pa klavia-tūru. Arī gammas dzenā. Kreisās rokas mīkla atrisinās ar provju un kļūdu metodes palīdzību. Nav jau grūti iegaumēt, kuŗa poga un kad spaidāma, jo *honerītim* to ir tikai divpadsmit.

(Turpinājums sekos)

LĀSMA ĢIBIETE

(Turpināts no Nr. 3)

Tas var atgadīties brīžos, kad ciemiņi un vecāki pārāk ilgi no-dodas gudrām sarunām, no kā meitēns nesaprot ne vārda. Tad gan viņa var sākt pat raudāt. Lai šajā reizē tā neatgadītos, Mari-jas māsa Kornēlija jau laikus Val-du paņem klēpī, bet pēc tam pie galda abas nosēžas blakus.

Šovakar tas ir īpaši svarīgi, jo pieaugušie uzreiz pēc sēšanās pie galda un pirmās vīna glāzes pa-celšanas par godu abiem Ošiem un viņu pirmdzimtajai pievēr-šas nopietnām sarunām, kuŗu saturs pat nedaudz biedē. Galve-nie runātāji ir vīrieši. Kā tālāk dzīvot, ko darīt, ja visapkārt dzird tikai par vienām vienīgām nelai-

mēm? Padomju vara ar Latvijas Aizsargu organizācijas pārstāv-jiem un pat viņu ģimenes locek-ļiem sākusi nežēlīgi izrēķināties. Vairāki pulku komandieri jau arestēti. Neviens tovakar vēl ne-zināja, ka tāds pats liktenis 1946. gada 27. maijā piemeklēs arī Fri-ci Vilhelmu Tilgali...

Ēzdamas pusdienas un pēc tam gardo kļiņģeri, Kornēlija ar mazo māsasmeitu risina pašas savas sarunas.

- Valdiņ, tu esi liela meita. Drīz tev sāksies skolas gaitas. Vai gri-bēsi iet skolā?

- Bet es jau eju skolā! Svētdienas skolā Annas baznīcā! Mamma runāja ar mācītāju, – viņš man atļāva sākt agrāk. Lasīt es jau pro-tu un arī dažus psalmus esmu

iemācījusies no galvas.

- Un kā ar bausļiem? Vai visus zini?

- Kā tad! Vai noskaitīt?

- Nē, nevajag, es tev ticu. Bet Tēvreizi? Vai arī to tu jau proti?

- Jā, krustmāt Kornēlij.

- Tad tu esi braša meita. Un kā tev patīk svētdienas skolā?

- Ļoti.

- Un ko tu, Valdiņ, vēl gribētu iemācīties?

- Lidot! Ar lidmašīnu, tāpat kā tētis!

Saņemdama tik ērnotu atbil-di, Kornēlija galvu vien nošūpo. Meitēns sadomājies blēņas. Kur gan tas redzēts, ka sieviete vada lidmašīnu? Ar Žani, Marijas vīru, bija citādi. Viņu tehnika saisti-jusi kopš bērnības. Droši vien

mazā noklausījiesies savā tēva stāstus par Aizsargu organizāciju, kur viņš darbojas aviācijā. Mīla-jai, liegajai Kornēlijai ar sapņai-najām acīm pat prātā nevarēja ienākt, ka jau aptuveni pēc 20 gadiem viņas māsasmeita būs viena no pirmajām lidotājām sievietēm. Latvijā gan tas nenotiks... Kornēlija Mūrnieks diem-žēl to vairs nepiedzīvos; jau pēc pāris gadiem viņa traģiski ies bojā, no okupētās Latvijas emigrējot uz Vāciju.

Par spīti drūmajām sarunām un raizēm par nākotni, abiem Ošiem un viņu ciemiņiem meitiņas dzimšanas dienas vakars izvērtās jauks. Nedaudz iesiluši no Marijas raudzēta vīna, viesi, īpaši vīrieši, kļuva jauŗāki un

sarunas – vairāk atraisītas. Maz-liet pat tika jokots un smiets. Ne-daudz arī uzdziedāts, piemēram, Žaņa iecienītā „Še, kur ligo prie-žu meži” un vēl dažas citas.

Mīļi atvadīdamās no abām māsām, arī no Rūdolfā un Friča, Marija viegli saraujas. Vai vēl kādreiz mums kopā šeit būs tik labi? Žanis, it kā juzdams sievas drūmās noskaņas, piekļauj viņu sev cieši klāt. Ko gan tas dotu, ja Marija zinātu atbildi? Ne velti romiešu dzejnieks Kvintus Horā-cijs Flaks (*Quintus Horatius Flac-cius*, 65. p.m.ē.–8. p.m.ē.) jau tik sen cilvēcei devis zelta vērtu pa-domu: „*Carpe diem!* Tver mirk-li!” Jo cita var arī nebūt...

2014. gada 4. janvāris

Citāda dzimšanas diena

Manas radnieces, vienas no pirmajām lidotājām Austrālijā
Valdas Ošs-Lamondas (06.02.1935. – 24.10.1968.) piemiņai

LIGITA KOVTUNA

„Šķīramies šķērsu, tiekamies krustu...” (Velta Sņikere)

Pie Kolkas raga Baltijas jūrā, kur metas krustvilņi, pirms divpadsmitarpus gadiem – 2001. gada 30. jūlijā traģiski dzīvi beidza **Andrejs Šics** – pazīstamais Zviedrijas latviešu sabiedriskais darbinieks, „sabiedrības dvēsele”, pēc profesijas ķīmiķis, Lundas darba higiēnas laboratorijas vadītājs. Virs, kas sapņoja, nē, nevis sapņoja, bet skaidri zināja, ka savas zināšanas vēltis Latvijai. Jo sadarbība ar Tēvzemes kollegām jau ritēja pilnā sparā. Šicu ģimene ar sirdi jau visu laiku bija Latvijā. Aizvadītajā rudenī Šicu mītnes zemes pilsētā Lundā tikos ar atraitni **Āriju Šicu**.

Ārija. Tā mēs, nokļuvuši Zviedrijā, dzīvojām, visu laiku domādami, cerēdami, ka drīz, pavisam drīz atgriezīsimies Latvijā – nu, uz Jāņiem nesana, tad uz Ziemsvētkiem, – atkal nekā. Nu, tad nākamgad uz Lieldienām... labi, pēc pāris gadiem. Un tad šis cerības aplūka, un mēs esam te, kur esam. Neviens jau nedomāja palikt svešā zemē.

Vai Zviedrija jums bija pamāte vai audzumāte?

Un tomēr – audzumāte. Lai gan mums jau nebija izveles. Tāpēc te neiesakņojāmies. Arī tie ar augstāko izglītību strādāja kādu archīva darbu vai bija fabrikas strādnieki. Domāja, ko nu „lauzīsies” ar to valodu, kas drīz nemaz nebūs vajadzīga.

Kā zviedri jūs, latviešu bēgļus, uzņēma?

Manai ģimenei nebija cieša kontakta ar zviedriem. Un vispār latvieši turējās kopā. Ar zviedriem satikās darbā, bet ne privāti.

Vēsturiski tomēr Zviedrija bija tā, kur patvērumu Zviedrijā bija tā, kur patvērumu rada un darbojās Latviešu centrālā padome, un, Zviedrijas valdības atbalstīta, joprojām darbojas Latviešu palīdzības komiteja. Taču ir arī apkaunojošais vēstures fakts par leģionāru izdošanu...

Latviešu leģionāru izdošana tiešām pamatīgi mūs sabaidīja, sāka kļīst runas, ka tiks izdoti visi bēgļi. Un latvieši sāka bēgt prom uz drošākām valstīm. Arī pie mūsu mājokļa durvīm klauvēja vīri uzvalkā un „šlīpse” un acināja braukt atpakaļ uz Latviju, kur mēs būsim drošībā. Tai laikā nomira mans brālis, mammai kļuva gaužām slikti, un mēs nekur nevarējām braukt. Kaut gan – jau bija sarunāta kajīte kuģī „Dzintarkrasts”, ko

Pastaigā pa Lundu. Ārija Šica (pa labi) kopā ar raksta autori

mans tēvs savulaik palīdzēja salabot. Kapteinis Bērtiņš bija apsolijs mūs aizvest. Kurp? Uz Argentīnu vai Venecuēlu. Kuģis jau stāvēja Malmes ostā, mēs uz tā bijām un apskatījām mums domāto kajīti...

Liktenis pavērsās tā, ka palikāt Zviedrijā. Jūs ļoti jauna apprecējāties ar savu lielo mīlestību Andreju. Vecāki jums deva izglītību. (Ārija izmācījās par žēlsirdīgo māsu. – L.K.)

Nē, ne jau vecāki. Zviedrijā mācības bija par brīvu. Jāmaksā bija tikai par dzīvošanu un par mācību grāmatām, – to ģimeņu bērni, kuŗiem nebija pavalstniecības, nesāņēma grāmatas par brīvu, zviedru bērni saņēma.

Kāds tad īsti ir tas „zviedru sociālisms”, par ko daudzi sajūsmīnās, citi vīpsnā?

Tas dod zināmu drošību. Ārstēšanās, operācijas ir par brīvu, zālēm nozīmīgas atlaides.

Jūsu ģimenē arī mazbērni savā starpā sarunājas latviski.

Varbūt tas tomēr ir izņēmums. Un – pavisam noteikti – Andreja nopelnis. Manas māsa un brālis ir ieprecējušies „zviedros” un ar latviešiem nemaz nesaietas. Turklāt dēlam Ilgaram sieva ir no Latvijas, bet otrs dēls – Jānis ar ģimeni dzīvo Rīgā.

Ko jūsu bērni mantojuši no Andreja?

Neviens no bērniem gan nav tik sabiedrisks un tik diplomātisks, kāds bija Andrejs. Tolaik Lundā darbojās draudze, latviešu biedrība, IMKA, Daugavas Vanagi, un visur viņš bija valdē. Ko gan

noteikti mūsu bērni ir mantojuši – labu galvu. Ilgars ir zinātnieks un izgudrotājs, Jānis – ekonomists, augstākā izglītība ir meitai Aijai. Redzēs, kas sanāks no mūsu pieciem mazbērniem.

Esmu novērojusi, ka latvieši ir pieņēmuši tās mītnes zemes cilvēku raksturīgās iezīmes, kuŗi viņi dzīvo. Vai piekritī?

Protams! Savulaik, kad 17-18 gadu vecumā darbojos ELJĀ (Eiropas latviešu jauniešu apvienība – L.K.), par to runājām. Pat pēc izskata varējām pateikt – tas ir no Anglijas, tas – no Zviedrijas!

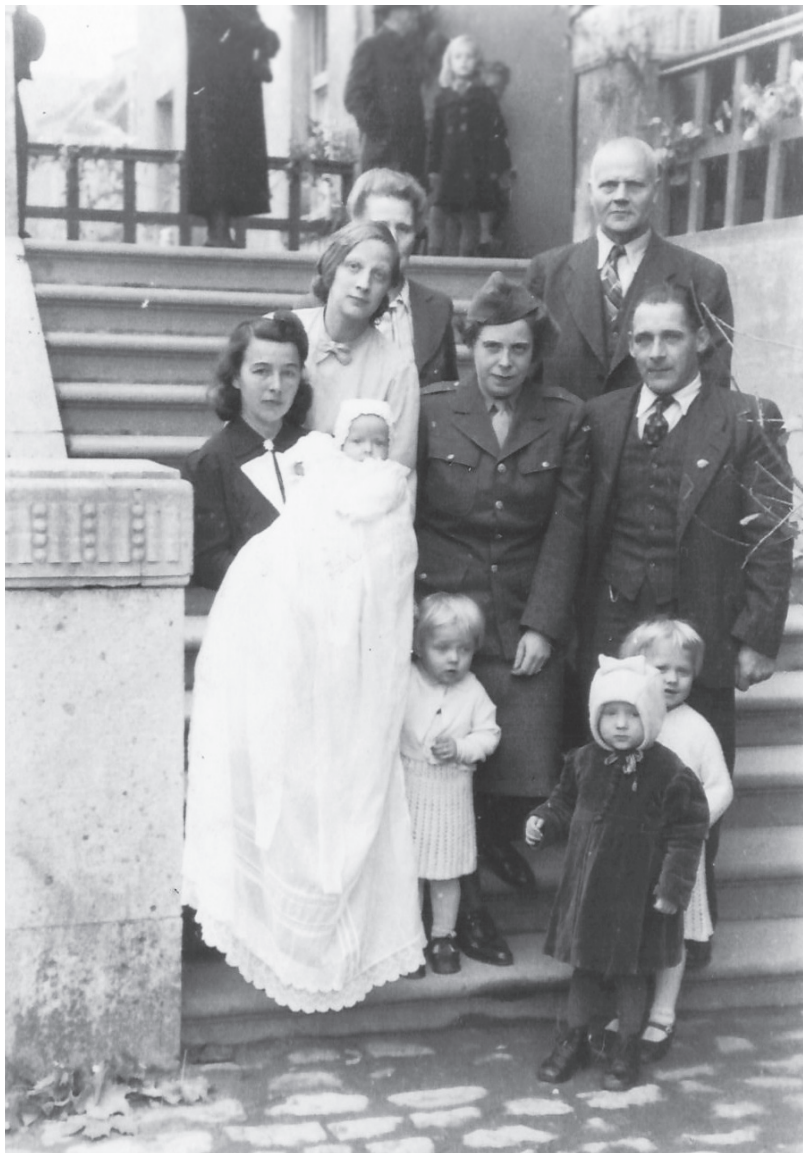
Zviedrijā šobrīd ir daudz tā saukto jauniebraucēju – latviešu no Latvijas. Kā satiekaties ar viņiem?

Ārija un Andrejs kāzu dienā. Tik jauni un tik laimīgi...

Bezrūpīgajā bērnībā

Kopā ar ģimeni māsiņas kristībās. Aizvadītā gs. 40. gadi

Redzi, „vecās”, mazās organizācijas jau ir izmirušas, darbojas lielas – tagad Zviedrijas Latviešu apvienība un Latviešu palīdzības komiteja. Varbūt ap tām pulcējas jauniebraucēji, nezinu, jo dzīvoju diezgan noslēgti. Manā mājā gan joprojām dzīvo puisis Artis no Gulbenes. Savulaik palīdzēju viņam, tagad viņš palīdz man. Klievē vīnību – un tas man ir svarīgi. Arī viņu, tolaik nelaimīgu puisi svešumā, mūsu mājā ievēda Andrejs. Kā daudzus citus. Andrejs īpaši palīdzēja studentiem no Latvijas. Daudz palīdzēja, līdz man tas kļuva par grūtu. Turklāt tas arī daudz izmaksāja.

Andrejs aizgāja bojā, peldoties kopā ar bērniem un pēc tam – glābdams šos jūsu ģimenes „vasaras bērnus” – daudz bērnu ģimenes atvases no Rīgas.

Jā, tas bija liktenīgajā dienā tūlīt pēc Dziesmu svētkiem Rīgā. Andrejs izdomāja, kā jāizbrauc uz viņa mīlo Kurzemes jūrmalu nopeldēties, ņemot līdzi mūsu „audžu ģimenes” trīs bērnus no pieciem. Mazirbē, kur Andrejs dzi-

mis, viņu vienmēr vilka kā magnešs... Brauca turp arī tad, kad padomju okupācijas gados nebija atļauts. Bija vēla pēcpusdiens, kad ieradāties Mazirbē. Es jutos nogurusi un paliku krastā lasīt grāmatu. Pēc kādas stundas sacēlās vējš, satumsa, sāka līt. Es aizgāju uz automašīnu un gaidīju. Gaidīju ilgi, kļuva nemierīga un sevi mierināju ar domu, ka Andrejs acimredzot atkal devies garajā pastaigā gar jūru, līdz ņemot Agnesi, Māri un Ilonu. Līdz nosalusī drebēdama atnāca divpadsimtgadīgā Ilona un teica – kā šodien atceros: „Viņi visi ir prom...” Sešpadsmit gadus veco Agnesi pēc pāris mēnešiem Igaunijā izskaloja jūra...

Par šo traģisko stāstu nu liecina Andreja ģimenes uzceltais piemiņeklis jūras krastā. Bet pašā Andreja pāragri aprāvusies dzīve turpinās nākamajās paaudzēs.

Mūsu avīzes nākamajā numurā lasiet interviju ar Andreja Šica dēlu Ilgaru. Viņa ģimenei kinorežisore Dzintra Geka un es esam pateicīgas par viesmīlīgo uzņemšanu un sirsnīgajām sarunām Šicu mājās.

Dzied Gēteborgas un Lundas latviešu koris, diriģents Jānis Zanders. Aizvadītā gs. 70. gadi

PAULS DAMBIS

Rīga – Eiropas kultūras (arī mūzikas?) galvaspilsēta 2014

17. janvārī bija divi lieli mūzikāli notikumi, kurus noteikti vajadzēja apmeklēt. Operas *Rienci* pirmizrādes galvenās aprises noskatījās ģenerālmēģinājumā, bet Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra koncertu – klātienē (mani lūdza koncertu recenzēt).

Richarda Vāgnera pirmais operdarbs, ko attiecīgi augstu novērtēja publika Drēzdenē 1842. gada 20. oktobrī. Aizsākta 1838. gadā, tātad vēl Rīgas laikā (par ko mēs tagad ļoti lepojamies), taču pabeigta jau Parīzē pāris gadu vēlāk.

Rīga Vāgneram bija nedraudzīga, un savā daiļradē, pat atmiņās un vēstulēs viņš savus Rīgā nodzīvotos trīs gadus nepiemin. Mānīgi bija Longina Apkalna grāmatā *Lettsche Musik* 1977. gadā *Wiesbaden* pieminētie fakti par latviešu libiešu tautasdziesmu izmantojumu. Vienīgais darbiņš šajā Rīgas periodā bija dziesma *Der Tannenbaum* (1838), kas vairāk gan ir repika Franča Šuberta dziesmu tipiem.

Opera „Rienci”. Triumfs un sakāve” iestudēta daņu režisores Kirstenas Dēlholmas režijā, galvenajās lomās vācu varoņtenors Torstens Kerls, soprāns Elizabete Strīda (Zviedrija) Rienci māsas lomā, bet pretstatu – Kolonnu dzimtu pār-

stāvēja vācu mecosoprāns Urzula Hese fon der Šteina.

Esmu tik bieži kritizējis Rīgas operu iestudējumus, ka nedaudz sāk nolaisties rokas. Jautājums: kam mēs gatavojam šos postmodernos teātrālizējumus, ja pirmizrādei sekojošās ikdienas izrādēs zāle ir pustukša? Nedaudzie ārzemnieki un bijušie trimdinieki nespēj ik vakaru zāli piepildīt. Ko darīt? Nudien nezinu. Kā piespiest rīdziniekus (kaut vai Rīgas domi) apmeklēt ikdienas izrādes, kurās nebūt nav mākslinieciski mazvērtīgākas? Protams, hokejs un slāgerkoncerti „vieno visus”, bet nopietnās mūzikas īpatsvars ir katastrofāli zems...

„Rienci” režija manī radīja neizpratni. Nav svarīgi disharmoniskie dažādo krāsu „modernie” tērpi, kuŗi kariķēja visus bez izņēmuma, ne arī projekciju saturs – zvaigžņu zirgs, Kalašņikova automats beigās, pat ne dzīvais zirgs skatuves dibenplānā. Mani galīgi izsita no līdzsvara Vāgnera operas piecu cēlienu isinājums divās daļās, no četrarpus stundas garās operas palikušas nepilnas divas stundas. Isinājumus „veiksmīgi” veikusi pati režisore kopā ar „mūzikas vēsturnieku” (?) Mīku Čēzi. No operas izmesti visi izvērtētie drāmatūrgiskie

konflikti, beigas ar aizsargkrāsas tērpos tērpto zēnu kori koka šautenēm rokās, galveno varoņu nonāvēšanu nesniedz emocionālu katarsi. Drīzāk plašsaziņas līdzekļos propagandēto ikdienas pašizcināšanās trakumu. Varoņi mirst, bet sastingušais koris un kalašņikovs uz lielā ekrāna, protams, ir šodienas realitāte, bet ne lielās mākslas kvintesence. Pēc tās tiecās Vāgners un, domāju, arī atskaņotāji. Viesmākslinieki teicami atskaņoja savus isinātos dziedājumus; īpaši uzslavējams vācu dziedonis, kuŗa dziedājumi bija emocionāli piesātināti, vokāli teicami. Krāsās daudzveidīgs bija arī Modesta Pitrena (Lietuva) diriģētais orķestris. Sniegums bija kā tembrāli, tā mūzikāli līdzsvarots, varoņu dziedājums uzmanīgs un jūtīgs.

Domāju, ka baleta numurs no „Bajadēras” (Rienci murgi) ar Valdemāra Johansona elektroniskajām dūcošī pikstošajām, garajām skaņām bija galīgi nevietā. Nedomāju, ka daņu režisorei tas bija „kroņa numurs” viņas „konceptijas” aizspogulijā. Drīzāk postmoderna atrauga. Kad pienāks latviešiem tas laiks, kad tiksimo no šī pēcmūzikas chaosa mantojuma vaļā? Eiropā tas jau ir daļēji pār-

dzīvots. Būsim taču beidzot eiropeieši, nevis pažobeļu pētnieki!

Pārdomājot šo *Kultūras – Rīga 2014* pirmo akcentu, šķiet, tas nogājis greizi. Bet varbūt tā liekas tikai man, jo izrādi nācās skatīties ģenerālmēģinājuma veidolā...

Šīs pašas dienas vakarā spēcīgu emocionālo un māksliniecisko aplikinājumu deva **Normunda Šnē vadītā LNSO koncerts**. Programma teicami līdzsvarota: simtgadnieka Bendžamena Britena (*Lord Britten of Aldeburgh, 1913-1976*) „Četras jūras interlūdijas” orķestrim, op. 33 A, mazāk zināma mūsdienā turku komponista „Vijolkoncerts” – „1001” nakts harema” (vijolniece Jana Ozdiņa) un poļu komponista Vitolda Ļutoslavskā (*Witold Lutoslawski, 1913-1994*) „Ceturta simfonija” (1992). Mūzika pietiekami demokrātiska, lai to izprastu daudzi, un tomēr oriģināli atšķirīga savā iecerē un izveidē.

Britena operas „Piters Graims” četri orķestra gabali – interlūdijas, šķiet, ir viens no visbiežāk atskaņotajiem skaņdarbiem, – tēlaini, drāmatiski, brīžiem traģiski, tie ir komponista spilgtākie orķestra darbiņi. Te nevajag daudz iztēles, lai izprastu būtisko – cilvēka, indivi-

attiecības. Cilvēka pārdzīvojumu sistēmas uz okeana mainības fona.

Izvēli nebija nepieciešami komentāri, klausoties arī **Fazila Saja Vijolkoncertu**. Daudz, brīžiem pārmēru daudz impresionistisku krāsu, noskaņu maiņu. Debīsi un Toru Takemitsu laiku pa laikam pamāja, atgādinot par sevi. Taču vijolniece un diriģents šo nedaudz moderni eklektisko skaņdarbu padarīja visai baudāmu. Kā gribētos šajā aukstajā vakarā atrasties kādā no harema stūrīšiem...

Vitolds Ļutoslavskis pag. gs. 70. – 80. gados bija viena no redzamākajām poļu komponistu figūrām blakus gados jaunākajam Kšištofam Pendereckim. Arī Latvijā viņu slavēja Pēteris Vasks, taču, šķiet, ka tā īsti no viņa nebija ko ņemt. Viņa astrāli attālinātā mūzikālā filozofija bija nepieciešama tā laika intelektuāļiem. Šodien šī mūzika jau nedaudz aizmirsta. Arī pašā Polijā to spēlē maz. Vispār Ļutoslavskis ir viens no tiem, par kuŗu daudz runāja, bet kuŗa mūziku zināja maz. Tādi paradoksi mūsdienā mūzikā nav mazums.

Žēl, ka šoreiz nebija neviena kārtīga roka vai džeza koncerta, par ko vērts rakstīt. Cerēsim uz nākamajiem reizi.

EDUARDS SILKALNS PAR LITERĀTŪRU UN DZĪVI

MANAS ATMIŅAS PAR EMĪLU DĒLIŅU

EDUARDS SILKALNS

Emīls Dēliņš uzrakstīja ievadu manai 1994. gadā izdotajai grāmatu recenziju izlasei *Kritikas krāja*. Iznāk sakarīgi un simmetriski, ka divdesmit gadus vēlāk rakstu tādu kā pēcvārdu viņa dzīvesstāstam, ko izstāstījusi Iļona Bērziņa savā pērn 5. decembrī Rīgā atvērto grāmatā „Emīls Dēliņš: patriots, žurnālists, diplomāts”. Pakāpeniski arvien labāki paziņas izveidojāmies no 1953. gada, kad parādījās mans pirmais rakstiņš tobrīd profesora Edgara Dunsdorfa vadītajā *Austrālijas Latviešu* jaunatnes nodaļā. Turpmākajos gadu desmitos rakstīju Dēliņa ruporam grāmatu un teātra izrāžu apskatus, ceļojumu aprakstus, dažu sarīkojumu atreferējumus. Ilgus gadus dzīvojam vienā un tai pašā Melburnas pusē, dūšīga kājmgājiena attālumā viens no otra. Kādu tad atceros savu redaktoru?

Viņš bija gluži tik kompetents, asu prātu un lielām darba spējām apveltīts cilvēks, kādu viņu attēlo I. Bērziņas grāmata. Viņa runas bija īsas un tiešas, viņa vēlmes – skaidras. Nereti mani rita agrumā pamodināja rosišanās ap elektrības skaitītāja kasti pie mājas ārdurvīm. Pametu skatu caur žalūzijām: patiesi, Emīls Dēliņš kārtējo reizi kāpj pāri mūsu zemajiem vārtiņiem, lai novērstu to čikstojumu, un dodas atpakaļ uz savu pretējā ielas pusē novietoto automašīnu. Izņemmu, kad viņš aizbraucis, no elektrības kastes apceramo grāmatu, kam starp lapām ievieto-

Emīls Dēliņš

ta īsa pavadvēstule ar vienmēr vienu un to pašu uzrunu: „Mīļais Silkalna kungs”, bet aiz tās izsaucēja vietā komatu.

Pa retai reizei, ja Dēliņš apceramajā grāmatā jau bija paguvusi ielasīties pats vai ja temats viņa sirdij bija īpaši tuvs, viņš pavadvēstulē maigi un neuzmācīgi ļāva manīt, ko viņš par grāmatu domā. Tad nu recenzentam pēc grāmatas izlasīšanas nācās izšķirties, vai viņš pievienojas redaktora vērtējumam jeb vai viņš rakstu rindās liks savu atšķirīgo. Lai redaktoram gods, ka viņa iejaukšanās recenzenta kompetencēs bija minimāla! Pēc kādas asāk padevušas teātra recenzijas Dēliņš telefonā gan pateica: „Ar tādu rakstīšanu jau nu draugus neiegūst.” Tomēr recen-

zija avīzē parādījās neisināta. Kad, apcerot Ellas Kreišmanes stāstu krājumu *Es un pilādžkoks*, biju nopēlis grāmatas ilustratoru, Dēliņš bez īpaša komentāra informēja, ka avīzes abonementu atteikusi jaunā māksliniece mamma. Ko lai dara: biju sagādājis redaktoram, kuŗš taču reizē bija arī avīzes izdevējs, nelielu materiālu zaudējumu.

Vienu vienīgu manu recenziju Emīls Dēliņš *Austrālijas Latvieti* neievietoja. Tā bija par viņa pašā izdoto rakstu krājumu *Latviskuma labad*, kas skaitījās veltīts par turīgāko latvieti Austrālijā uzlūkotā būvuzņēmēja Kārļa Lūduma 60. gadu jubilejai. Jubilārs, kas droši vien bija arī grāmatas izdošanas financētājs, manuprāt, tekstā tika pārlieku cildināts, un tas manī – 1970. gadā vēl samērā jaunā un zaļā rakstītājā – uzvārdiņa mērenu pretestības garu, kas recenzijā izpaudās. Dēliņš, recenzijas manuskriptu izlasījis, piezvanīja un pateica, ka viņš cienot preses brīvību, kas esot redaktora brīvība izvēlēties, kādus rakstus iespiest un kādus ne. Tomēr, ja vien pareizi atceros, Dēliņam no jauna pienākas gods: viņš nemeklēja citu recenzentu, kas grāmatai *Latviskuma labad* sameklētu atzinīgākus vārdus par tiem, kādus biju izvēlējis es.

Negrozot recenziju saturu, Dēliņam bija cits veids, kā likt manīt redaktora pirkstu. Vienkārt, viņš ravēja laukā svešvārdus un aiz-

stāja tos ar latviskiem. Ja rakstīju „paranoja”, avīzē parādījās „bailes”. Rakstīju „etaps”, vēlāk izlasīju „posms”. Otrkārt, Dēliņam patika garākus rakstus, t.s. palagus, sadalīt īsākos posmos, izvietojot rakstiem pa vidu starpvirsrakstus, kas ne vien atvieglināja lasīšanu, bet ļāva arī atsevišķas raksta daļas īpaši akcentēt.

Emīls Dēliņš bija zināmā mērā rezervēts cilvēks. Droši vien šī īpašība labi noderēja viņa politiskajās un diplomātiskajās rosmēs no pērnā gadsimta septiņdesmitajiem gadiem līdz mūža beigām: sekmīgi šāda veida sabiedriski darbinieki neliek uz mēles visu, kas uz sirds. Melburnā runāja, ka Dēliņam esot maz tu draugu. Man viņš pusi gadsimta pavadvēstulītēs bija „God. Dēliņa kungs”, es viņam „Mīļais Silkalna kungs”. Viens no viņa rūpīgi glabātajiem noslēpumiem bija *Austrālijas Latviešu* metiens. Liela metiena avīzes izdevējs būtu varējis iemantot skaugus, bet maza – līdzjutējus, taču Dēliņam nebija vajadzīgi ne vieni, nedz otri. Ja kāds teicās esam izzinājis vai uzminējis avīzes metienu vai kādu citu izdevēja noslēpumu, Dēliņš mēdza sacīt: „Es arvien esmu teicis, ka latvieši ir domātāju tauta. Ko viņi nezina, to viņi izdomā.” 70. gadu vidū man metiena noslēpums tomēr atklājās. Kad kopā ar Dēliņu Minsterē apciemojām vēsturnieku un publicistu Ādolfu Šildi, namatēvs interesējās, vai tad

kādi pāris tūkstoši būšot. Dēliņš atbildēja (atzinās? lepojās?), ka esot ap trīs tūkstoši, „jo citādi jau nevarētu pastāvēt”.

Žēl, ka aizsaulē aizgājuši gandrīz visi Dēliņa laika *Austrālijas Latviešu* galvenie līdzstrādnieki. Katrs no viņiem par savu šefu droši vien būtu bijis gatavs iezīmēt I. Bērziņas grāmatā pa savdabīgam akcentam. Ne visi viņi būtu bijuši slavas dziesmu dziedātāji, jo ilgu gadu gaitā, ikvienu sabiedrisku darbu veicot, rodas nesaprašanās un nesaskaņas, kas lielāko tiesu ir īslaicīgas, bet dažas risinājumu un izlīdzinājumu nerod nekad. Kaut pat vēl mūža novakarē Emīls Dēliņš neizveidojās ne par nekādu mūžam laipnīgu, mūžam labsirdīgu balto tētiņu, viņš iespēju robežās pēc miera un sadarbības ar saviem nedaudzajiem oponentiem tomēr tiecās, ne vienmēr gūstot vēlamo reakciju.

Šeit jāliek punkts. Reiz Emīls Dēliņš man iedeva izlasīt kāda skribenta iesūtītu manuskriptu, kur rakstītājs garā rindkopā mujās un mujās ap vienu vienīgu domu, nekur netikdams uz priekšu. Dēliņš gar visu rindkopu bija novilcis viņojošu svītru un maliņā uzrakstījis: „Ūdens!” Negribētos, ka mans bijušais redaktors, no viņsaules dārzam šim rindām aci uzmetot, tkpat skarbi novērtētu šo manu jaunāko opusiņu.

No redakcijas. Grāmatu varat iegādāties Latvijas grāmatniecībā vai www.gramata24.lv.

„Darbojoties kopā, var sasniegt vairāk!”

Eiropas Latviešu apvienības (ELA) valdes priekšsēdis Aldis Austers intervijā Lāsmāi Ģibietei

Eiropas Latviešu apvienība ir organizācija ar vēsturi, dibināta 1951. gadā, taču lielāku pazīstamību tā guvusi tikai pēdējos pāris gados. Tu to vadi kopš 2011. gada.

Eiropas Latviešu apvienībā radikālas pārmaiņas sākās ar 2007. gadu. Tolaik vēl biju Latviešu biedrības Beļģijā priekšsēdis un savai organizācijai meklēju atbalsta iespējas. Lai atbalstu saņemtu, pieņēmām lēmumu atjaunot biedrības darbību Eiropas Latviešu apvienībā. Pirmoreiz pārstāvēt savu biedrību, es uz Eiropas Latviešu apvienības biedru organizāciju ikgadējo sanāksmi devos 2007. gadā, un tā notika Norvēģijas galvaspilsētā Oslo. Tā kā esmu Latvijas latvietis, priekšstats par trimdas latviešiem tolaik bija stereotipizēts, taču vienmēr esmu ticējis, ka, darbojoties kopā, iespējams sasniegt daudz vairāk nekā katram atsevišķi. Sanāksmē Oslo iepazinās ar Māri Pūli un Daci Luteri-Timmeli. Mums bija spraigas diskusijas, sapratām, ka ir nepieciešams ļoti nopietni strādāt, lai Eiropas Latviešu apvienības darbību padarītu laimīgāku. Oslo es arī uzreiz tiku ievēlēts par apvienības prezidija locekli un politisko referentu. Iespējams, tas notika tāpēc, ka tai laikā strādāju Latvijas pārstāvībā Briselē un man jau bija vēra ņemama pieredze.

Kas bija svarīgākais, par ko vienojāties šo spraigo diskusiju rezultātā?

Eiropas Latviešu apvienība ir dibināta 1951. gadā ar nosaukumu „Latvijas Atjaunošanas komitejas Eiropas centrs”, vēlāk tā pārdēvēta par Rietumeiropas Latviešu apvienību un visbeidzot - par Eiropas Latviešu apvienību. 2009. gadā izlēmām organizāciju reģistrēt Latvijā kā juridisku personu, lai būtu iespējams pretendēt uz līdzekļu piesaisti no dažādiem fondiem. To arī izdarījām, un šis solis pierādīja, ka ir bijis pareizs. Vēl bija lēmums stiprināt apvienības kapacitāti, veidojot normālu budžetu, no kā šodien tiek financētas dažādas aktivitātes gan Eiropas Latviešu apvienības vadībā, gan sadarbības projektiem starp Eiropas latviešu organizācijām, kuŗu finansiālās iespējas ir ļoti atšķirīgas. Un galvenais – mūsu mērķis bija kļūt aktīviem viedokļu paudējiem par Eiropas latviešu aktualitātēm, iesaistīt sadarbībā arvien jaunas organizācijas, kā arī meklēt iespējas, lai varētu īstenot dažādus projektus.

Vai vari ieskicēt šobrīd paveikto?

Esam piedalījušies gan dažādos Eiropas, gan Latvijas konkursos. Vienā Eiropas konkursā bijām ļoti tuvu uzvarai – pietrūka vien puspunkta. Projekta ideja bija popularizēt Latvijas vēsturi tajās Eiropas Savienības valstīs, kur ir lielas latviešu diasporas kopienas, par pamatu izmantojot režisora Edvīna Šnores filmu „Padomju stāsts”. Šo projektu spējam īstenot, piesaistot finansējumu no Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA), taču mazākā formātā, nekā plānots. Savukārt sadarbība ar Latviju projektu ziņā bijusi daudz ražīgāka, un tas arī attaisno mūsu izšķiršanos Eiropas Latviešu ap-

vienību reģistrēt tieši Latvijā. 2013. gads bija īpaši ražīgs – mēs īstenojām daudz projektu ne tikai diasporas izglītības un kultūras jomā, bet arī pilsoniskās līdzdalības veicināšanā ārpus Latvijas dzīvojošajiem tautiešiem.

Jāpiebilst, ka apvienības pārstāvji patstāvīgi izdarījuši vairākus apjomīgus pētījumus saistībā ar Eiropas latviešu diasporu. Kopā ar diasporas kopienu esam veikuši aptauju par kvalitātes vērtējumu sadarbībai ar Latvijas vēstniecībām Eiropas valstīs. Eiropas Latviešu apvienības izglītības referente Daina Grosa izstrādāja darbu „Latvijas izglītības iespējas Eiropā ārpus Latvijas”, kas saistīts ar latviešu sestdienas skoliņām, kuŗu ar katru brīdi kļūst arvien vairāk. Komunikāciju referente Lāsma Ģibiete saistībā ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) organizēto starptautisko semināru „Globālā latviešu saziņas tīkla izveidošana”, kas notika 2012. gada novembrī Rīgā, izstrādāja pētījumu „Latviešu saziņas līdzekļi pasaulē ārpus Latvijas”. Gatavojoties 2015. gada jūnijā Briselē paredzētajiem Eiropas Latviešu dziesmu svētkiem, tapis arī plašsveidīgais ievirzes pētījums par dziesmu svētkiem un dziesmu dienām Eiropā ārpus Latvijas laika posmā no 1946. līdz 1989. gadam. Darba nosaukums ir „Trimdas dziesmu svētku tradīcija Eiropā”, tā autors – Aivars Sinka.

Kādi ir svarīgākie jautājumi, kas Eiropas Latviešu apvienības pārstāvju prātus nodarbina šodien?

Latvijas sabiedrība asi izjūt cilvēku aizbraukšanu. Atminēsimies referendumu par latviešu valodu 2012. gadā, kad Latvijas sabiedrība televīzijas ziņās ieraudzīja milzīgās aizceļojušo tautiešu rindas pie vēstniecībām Dublinā un Londonā... Tā ietekmē Latvijas valdība nolēma atjaunot finansējumu diasporas programmām. Līdz ar to 2013. gadā īstenojām vairākus projektus - ne tikai izglītībā un kultūrā, bet arī pilsoniskās līdzdalības veicināšanā ārpus Latvijas dzīvojošajiem tautiešiem.

Pašlaik Eiropas Latviešu apvienībai ir trīs lieli izaicinājumi. Pirmām kārtām jāpārveido ārpus Latvijas dzīvojošos tautiešus sadarbīties ciešāk, jo aizbraucēji biedrībām pievienojas ļoti kūtri. Mums arī nākas pārlicināt mītnes valstīs jaundibināto biedrību vadības sadarbīties ar Eiropas Latviešu apvienību, jo viņiem tas nešķiet pašsaprotami. Pašreiz apvienības „mugurkaulu” veido tā sauktās „vecās trimdas” organizācijas Vācijā, Zviedrijā, Lielbritānijā, bez kuŗām darboties būtu grūti. Otrs izaicinājums ir Latvijas sabiedrības attieksme pret aizbraucējiem tautiešiem. Šī attieksme mainās, taču ļoti, ļoti lēni. Vēl aizvien sastopamies ar pretestību, lai atzītu ārvalstīs dzīvojošo tautiešu izvēli, kā arī iespējas, ko varētu dot šo cilvēku pieredze Latvijai. Un trešais izaicinājums gan ir mazāka mēroga – tie ir dažādie skatījumi starp Eiropas un ASV, Kanadas, Austrālijas latviešiem. Eiropas latviešu pienesums Latvijas neatkarības atjaunošanā

varbūt nebija tik izcils kā no mūsu tautiešu puses citos kontinentos.

Eiropa sastāv no nacionālām valstīm, kuŗas šķēršļi dziļas kultūras un politiskas robežas. Tas mazināja Eiropas latviešu spēju sadarbīties pāri šīm robežām un ietekmēt savas valdības. Tomēr bija cīnītāji, jo griba jau nebija mazāka kā citās pasaules malās mītošajiem. Līdz ar Eiropas valstu savstarpējās integrācijas padziļināšanos politiskā situācija ir mainījusies. Starp Latviju un Eiropu vairs nav „dzelzs priekšsarga”. Mums pārmet nevēlēšanos, pat nespēju, piesaistīt ziedojumus. Pirms dažiem gadiem bija pat radīta speciāla PBLA komisija, lai mācītu eiropiešiem, kā meklēt ziedojumus. Te nu jāpiebilst,

Aldis Austers: „Aizbraucēju bērniem pieaugot, viņiem izveidosies savs viedoklis par Latviju, kas būs izšķirīgs – vai nu viņi vēlēšies sadarbīties un dot savu ieguldījumu Latvijas attīstībā, vai arī dzimteni noliegs, neko negribēs par to zināt.”

ka atšķirībā no Amerikas, Kanadas un Austrālijas Eiropas valstīs ir daudz augstāks nodokļu slogs, tāpēc Eiropā mecenātismam nav tāds potenciāls kā citur pasaulē. Šeit cilvēki maksā augstus nodokļus, apmaiņā no valdībām saņemot lielāku atbalstu kultūras un sabiedrisko projektu finansēšanai. Tāpēc Eiropas Latviešu apvienībai ir tik nozīmīga sadarbība ar Latvijas valdību, un to īsti neizprot latviešu kopienas citur pasaulē.

Kā Eiropas Latviešu apvienība iesaistās politikā?

Mūsu sadarbības partneri ir Ārlietu, Kultūras un Izglītības un zinātnes ministrija un tagad arī Ekonomikas ministrija. Apvienības pārstāvji ir piedalījušies Re-emigrācijas plāna izstrādē. Savukārt sadarbībā ar Kultūras un Ārlietu ministriju ik gadu jūlijā organizējam starptautisku konferenci „Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai”, kas kopš 2011. gada ir kļuvusi par nozīmīgu kontaktu forumu starp latviešiem, kuŗi dzīvo ārpus Latvijas, Latvijas valdību un nevalsts organizāciju pārstāvjiem. Aktīvi sadarbojamies arī ar Latvijas Republikas Saeimu. Diemžēl tik labi nevedas sadarbī-

ba ar Latvijas pašvaldībām, un tur vainojami, manuprāt, ir aizspriedumi un perspektīvas domāšanas trūkums.

Eiropas Latviešu apvienībai šobrīd prioritāri ir divi jautājumi – latvijas izglītības veicināšana diasporā un atsevišķa vēlēšanu apgabala izveidošana vēlētajiem, kuŗi no Latvijas emigrējuši.

Pašlaik meklējam iespējas izglītības jautājumus risināt Eiropas Savienības līmenī. Saistībā ar latvisko izglītību ārpus Latvijas rosinām domāt ne tikai par atbalstu skoliņām, bet arī par metodisku atbalstu ģimenēm un par latviešu valodas kā atsevišķa mācību priekšmeta ieviešanu regulāro skolu programmā vietās, kur dzi-

Un vēl, lai pilnveidotu dialogu Latvijas latviešiem ar aizbraucējiem tautiešiem, Eiropas Latviešu apvienība vēlas aktualizēt pasaules vai Eiropas latviešu kongresa ideju. Šāds kongress tiktu saukts reizi trīs vai četros gados, bet tā starplaikus darbotos Vecāko padome. Tas būtu analogs pašreizējai Pasaules brīvo latviešu apvienībai.

Dažkārt nākas secināt, ka Eiropas Latviešu apvienības ieteikumi un centieni tiek pārprasti...

Taisnība. Mums jautā, kāpēc latviešiem ārpus Latvijas vajadzīgs finansiāls atbalsts, - aizbrauca taču pelnīt. Tomēr ir jautājumi, ko mēs nevaram atrisināt pašu spēkiem, piemēram, aizbraucēju bērniem nodrošināt kvalitatīvas mācību programmas, kā arī dažādu kultūras projektu – izstāžu, koncertu rīkošanu ārpus Latvijas. Šī iemesla pēc Latvijas valdības atbalsts ir ļoti būtisks. Runa ir par dažiem simtiem tūkstošu latu, kas ir kā investīciju nauda, ko investēt ilgstošas sadarbības nodrošināšanai, labi apzinoties, ka tai būs atdeve. Aizbraucēju bērniem pieaugot, viņiem izveidosies savs viedoklis par Latviju, kas būs izšķirīgs, – vai nu viņi vēlēšies sadarbīties un dot savu ieguldījumu Latvijas attīstībā, vai arī dzimteni noliegs, neko negribēs par to zināt.

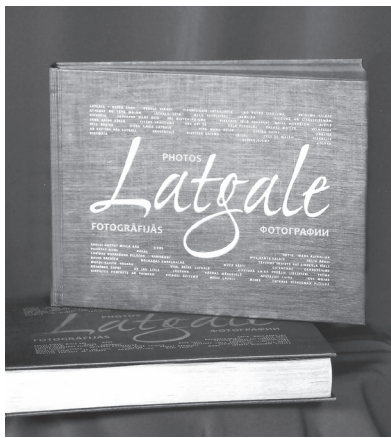
Aizrādījums par to, ka Latvijai nepietiek finanču, nav nopietns, – tas ir jautājums par prioritātēm. Mēs zinām, ka Latvijā ir vieni no zemākajiem nodokļu ienākumiem Eiropā. Vēl zemāki ir tikai Bulgārijā. Valdībai ir vai nu jāsaņem iekasēt vairāk nodokļu no lielajiem biznesiem un biznesmeņiem, kuŗi Latvijā dzīvo ļoti trekni, vai arī no Eiropas jāpanāk lielāks struktūrfondu finansējums. Turklāt aizbraucēji ik gadu uz dzimteni pārskaita ļoti lielas naudas summas gan savu Latvijā palikušo ģimeņu atbalstam, gan kreditu, parādsaistību atmaksai. Gada laikā uz Latviju tiek pārskaitīti ap septiņsimt miljonu eiro, kas ir aptuveni tikpat daudz, cik Latvija saņem no Eiropas struktūrfondu.

Lūdzu, raksturo „aizbraucējus” salīdzinājumā ar ļaudīm no tā sauktās vecās trimdas?

Atšķirībā no trimdas gadiem šodien lielākās diasporas kopienas atrodas Eiropā. Kā jau minēju, mūsdienās aizbraucējie cilvēki nav noskaņoti ne iesaistīties organizācijās, ne arī ziedot tādā apjomā, kā to darīja „vecās trimdas” pārstāvji. Turklāt jauno aizbraucēju sakari ar Latviju palikuši ļoti cieši, līdz ar to nav izsalkuma pēc latviskā un latvietības, kā tas bija Latvijas okupācijas laikā. Turklāt Latvija šiem cilvēkiem ir daļa no viņu dzīves, kuŗu var noliegt, kā to daži dara, bet nevar no tās atteikties. Tas mums ir rakstīts seļā, tāpēc daudz asāk pārdzīvojam Latvijas veiksmes un neveiksmes. Arī vēlme mainīt Latviju ir lielāka. Mums Latvija nav kā interesanta grāmata, kuŗu vakaros palasīt, bet bez kuŗas var mierīgi dzīvot. Latvijas veiksmes ir daļa no mūsu veiksmes stāsta, dzīvojojt ārpus Latvijas.

PĒTERIS ZEILE

Krāšņa fotogrāmata

Unikālā „Latgale fotogrāfijās” iznāca nule aizritējušā gadā, taču droši var sacīt – tā saistīs acis un izjūtas mums pārredzamajā ilgā mēģinājumā vēl krietnu laiku. Ar brīnumaino mistēriju Latgales dabas burvībā. Ar gadskārtu muzikālā rita tvērumu. Cilvēku – sen ierastajā ikdienā un metaforiski tvertajā eksistenciālajā likteņesamībā.

Šo apjomīgo fotogrāmatu 480 lappusēs veidojuši 94 radošie cilvēki – Latgales fotogrāfu biedrības piederīgie. Izdevējs – šī biedrība sadarbībā ar Latgales pašvaldībām.

Taču – iniciators un organizators – fotomākslinieks Igors Pličs, kas pirms vairākiem gadiem izveidoja novada fotogrāfu biedrību un ar lielu entuziasmu audzināja, saliedēja krietnu pulku radošu cilvēku. Ar kopējām izstādēm, semināriem, diskusijām, konkursiem. Ar pašā I. Pliča meistarīgajiem paraugdarbiem,

kas guvuši atzinību gan izstādē Kanadā, gan Rīgas Latviešu biedrībā, kur tika atvērtas viņa rotātās novadnieku grāmatas „Latgales rakstu gaismā”, „Ai, māte Latgale”, „Latgales kultūras vēsture”. Un citur Latvijā.

Arī šajā lielajā grāmatā prelieša I. Pliča darbi īpaši saista. Ar spēju krāsu, gaismas vismalkākās nianšes vērst emocijā un neveltotā izbrīnā. Viņa fotogleznas „Latgale – ezeru zeme”, „Preiļu muižas pils”, „Laidiet bērnus pie manis”, „Pavasara zilās acis” (asociējās ar V. Purviša darbiem), „Lauki pavasarī”, „Ludza – mana jaunības pilsēta”, „Svētie”, „Mēnesnīca” u.c. ir šedevri, ko gribas ierāmēt un ar ko rotāt savu dzīves telpu, pie tiem atgriežoties vēl un vēl.

Savus darbus I. Pličs nav lobējis, tos atlasījusi grāmatas māksliniece Daina Salmiņa. Kārtīgā latgaļu meita saprata, ko ir vērts ievietot šajā izdevumā. Lielo fotogrāmatu veido septiņi savstarpēji saistīti bloki. Vienojošais visam Latgales novadam – daba, kultūra, cilvēki. No Ilūkstes, Krustpils līdz Viļakai un Baltinavai, no Zilupes līdz Riebiņiem un Vārkavai. Novads nav dižen liels, taču jūtama atšķirība starp Livānu, Rudzātu līdzenumu un Sauleskalna apvidu ar kalniem un ezeru virknēm. Savas atšķirības ir tradīcijās un nodarbēs.

Pirmajā blokā – „Būtība”, fotogrāfijās pārstāvēti Aglonu, Krāslavu, dominē dabas krāš-

ņums un sakrālās celtnes, Preiļu novads zīmīgs ar podniecību, tautas mākslu, Varakļāni – ar slaveno Latgales dāmu popu utt.

Otrais fotodarbu sakopojums ļauj iziet cauri visiem četriem gadalaikiem un skatīt Balvus pavasarī, Daugavpili vasarā un ziemā, citus novadus krāsainajā rudenī.

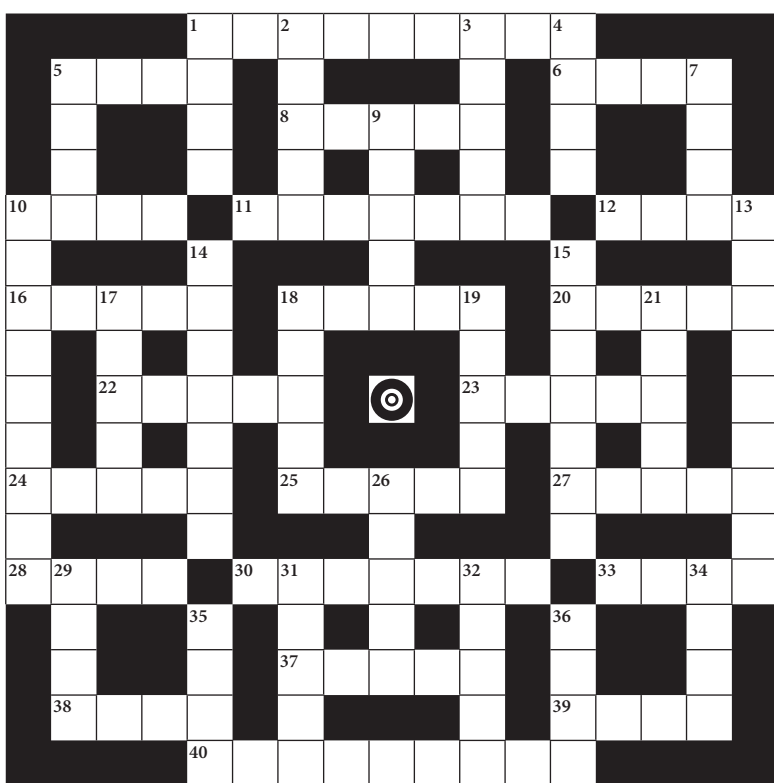
Sestais nodaļums – „Ārpus laika” tver dabu monumentālā mūžības apredzē, cilvēku filozofiskā skatījumā un meditācijā. Septītais – „Cilvēka dzīve” it kā atgriežas novadu lokālīzījumā, vairāk akcentējot vērtības un cilvēka eksistenciālo situāciju. I. Pličs: „Ne jau visi ir mākslas darbi. Daļu var nosaukt par kvalitatīvu fotožurnālistiku. Tie atspoguļo konkrētas kultūrnorises. Tomēr izvēlētos radošākos darbus, spēju atklāt Latgales mentālo dabu, tradīcijas, sadzīvi, ainavu.”

Vēl gribas nosaukt darbus, kurus nu nekādi nevar atstāt ārpus fotomākslas kvalitātēm. Juņa Laizāna „Vakars uz ezera”, Rītas Bobkovas „Elpa aizraujas”, Aleksandra Lebeda „Rāznas mēness ceļš”, Gunāra Vilcāna „Rudzi”, Aleksandra Bondarenko „Rogovka” un vēl dažus citus.

Protams, fotozinātniekiem būtu šis darbs vispusīgi jāpavērtē no grāmatas struktūras viedokļa. Vai ģeogrāfiskais novadu pamatprincips isti attaisnojies? Bet mums to fotokritiķu ir mazāk nekā vienai rokai pirkstu.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Vienas, ko lieto sejas un ķermeņa kopšanai. 5. Olimpiskais čempions šķēpa mešanā (1980.g.). 6. Valsts galvaspilsēta Dienvidamerikā. 8. Transporta līdzeklis Dienvidaustrumāzijas zemēs. 10. No visām pusēm ar ūdeni norobežota sauszemes daļa. 11. Pilsēta Vācijas austrumos. 12. Graudzāļu dzimtas labības augs. 16. Pilsēta Francijas dienvidaustrumos. 18. Ciets silīciēzis. 20. Krokots sievietes virstērps senajā Grieķijā un senajā Romā.

22. Atlikums grāmatvedības konta debitā vai kreditā. 23. Vienam uzdevumam paredzētu kuģu kopums. 24. Iekaisīt sēklu. 25. Dabas parādība. 27. Apdzīvota vieta Jelgavas novadā. 28. Ganas galvaspilsēta. 30. Feodālās zemes rentes forma. 33. Informācijas daudzuma mērvienība. 37. Agrākās naudas vienības Irānā. 38. Stāvoklis sporta spēlēs ar bumbu. 39. Mantas īres līguma veids. 40. Zilēšana pēc putna lidojuma senajiem romiešiem.

Stateniski. 1. Pilsēta Francijas ziemeļos. 2. Labības augs ar garu stublāju. 3. Mazā planēta (atkl. 1949.g.). 4. Rīta dziesma trubadūru dzejā. 5. Guļamvieta uz kuģa. 7. Stīgu mūzikas instruments, nedaudz lielāks par vijoli. 9. Brillju čūska. 10. Naudas pabalsts. 13. Luru koku dzimtas Ziemeļamerikas koks. 14. Gaļas ēdiens. 15. Nelielas, eļļā konservētas kūpinātas zivis. 17. Pārdošs pasākums. 18. Boksā – pretstiens, kas šķērso pretinieka sitienu virzienu. 19. Ražas novākšana Kubā. 21. Periodiskie iespaiddarbi. 26. Gaujas pieteka. 29. Volgas pieteka. 31. Apgaismojuma mērvienība. 32. Apstākļi, kas noder par pierādījumu apsūdzētā attaisnošanai. 34. Senās Romas pilntiesīgo pilsoņu virsdrēbes. 35. Iecavas pieteka. 36. Ļoti vecs.

Krustvārdu mīklas (BL Nr.4) atrisinājums

Līmeniski. 1. Zāle. 3. Asis. 7. Vastlāvji. 8. Lietainas. 9. Dobeļe. 12. Tēvija. 15. Tirs. 17. Pededze. 18. Pietura. 20. Nekur. 22. Lekcija. 24. Apskats. 26. Traļi. 27. Parasts. 28. Latvija. 29. Prieks. 32. Atauga. 34. Melisa. 35. Tvertne. 36. Aritmiskis. 37. Tūta. 38. Stāt.

Stateniski. 1. Zēvele. 2. Luste. 4. Savanna. 5. Svists. 6. Alpaks. 10. Odere. 11. Ledains. 13. Imula. 14. Abats. 15. Temats. 16. Rinda. 18. Prauls. 19. Elсот. 21. Kaite. 22. Lepa. 23. Kurša. 25. Tūjas. 29. Pielikt. 30. Irt. 31. Kreisēt. 33. Atrast. 34. Maksāt.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Ventspils pilsētas dome sadarbībā ar Zemessardzes 46. kājnieku bataljonu 20. janvārī rikoja 1991. gada Barikāžu atceres vakaru. Tas sākās ar svētbriķi Ventspils Nikolaja ev. lut. baznīcā. Pēc tam Rātslaukumā tika kurti uguns kuri, kur barikāžu dalībnieki dalījās atmiņās, skanēja kopīgi dziedātas patriotiskas dziesmas un lauka virtuvē tika piedāvāta karsta tēja un sātīga zupa.

Skrundā svinēja Karoga dienu, pieminot Skrundas kaujas 95. gadadienu. 1919. gada 29. janvāra agrā rītā komandiera O. Kalpaka vienība atstāja Rudbārzu muižu un devās padzīt pretinieku no Skrundas. Kauja beidzās ar Skrundas atbrīvošanu, tur tika pacelts sarkanbaltsarkanais karogs. Karoga dienā piedalījās Latvijas Nacionālo bruņoto spēku, Rekrutēšanas un Jaunsardzes centra, Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljona un Latvijas Nacionālo karavīru biedrības pārstāvji.

Suitu novada galvaspilsētā Alsungā, kultūras namā, Etniskās kultūras centra „Suits” dalībnieki izveidojuši vēstures ekspozīciju un senču mantojuma krātuvi par suitiem. Ar vietējo iedzīvotāju atsaucību tapusi izstāde ir labs izziņas materiāls par senču dzīvi un tradīcijām, kā arī papildinājums jaunām vēstures liecībām. Līdz šim materiāli par Kurzemes katoļu „anklāvu” – Suitiju pārsvarā bija pieejami muzejos Ventspilī, Liepājā, Rīgā, Stokholmā un Helsinkos.

Rāznas nacionālajā parkā Mākonkalna pagasta Lipuškos atklāts Dabas izglītības centrs „Rāzna”, kas iepazīstina ar īpaši aizsargājamās teritorijas dabas daudzveidību. Centrs atklāts Igaunijas – Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības projekta „Cilvēki un daba” ietvaros.

Rēzeknes gaļas kombināts no 17. līdz 26. janvārim piedalās Berlīnes Starptautiskā pārtikas gadatirgū Internationale Grüne Woche Berlin 2014 (Zaļā nedēļa 2014) un ir viens no populārākajiem Latvijas standē - ar kūpinājumiem „Alksņu desiņas” un „Mednieku odziņas”, kas iemantojuši vāciešu mīlestību jau trešo gadu. Viņiem patīk īpašais aromats, ko dod kūpinājuma specifika un sātīgā pērgarša, kas liek atgriezties pēc nākamā desas pirkuma.

Šlokenbekas muižā (Engures novads) atklāta ekonomiskās klases viesnīca - ar 15 istabām un 64 gultām. Tā veidota kā „pozitīvā nodeva” Latvijas ceļu darbiniekiem, kas izglāba muižu no bojāejas. 1544. gadā būvētais ordeņa pils komplekss ir vienīgais saglabājies nocietinātās muižas paraugs Latvijā. Šeit ir iekārtots arī pasaulē pirmais Ceļu muzejs.

Daugavpils novada tūrisma informācijas centrs un Rēzeknes Tūrisma attīstības centrs no 14. līdz 19. janvārim pārstāvēja Latgali Utrechtā (Nīderlandē) notikušajā Starptautiskā tūrisma izstādē *Vakantiebeurs 2014 (Brīvdienų birža)*, kurā bija iekārtots Latvijas nacionālais stands *Latvia. Best Enjoyed Slowly*. Izstādē Daugavpils Marka Rotko mākslas centra pārstāvji sniedza plašu informāciju par savu piedāvājumu un slavenā mākslinieka ieguldījumu pasaules mākslā.

Latvijā par 2014. gada ģeoloģisko objektu ir izvēlēts Korkuļu ūdensriņķis, kas atrodas Jaunjelgavas novada Sērenes pagastā. Latvijas Petroglifu centrs skaidro, ka ūdensriņķis ir dabas veidojums, kur tekošs strauts vai upīte pēkšņi pazūd pazemē, bet pēc zināma attāluma atkal iztek virszemē. Nelielā Korkuļu upīte ietek pazemē un apmēram pēc 500 metriem iztek Lauceses upītes sāngravā. Kopš 2001. gada Korkuļu saugultnei ar pazemes upi ir valsts aizsargājama ģeoloģiskā un ģeomorfoloģiskā dabas pieminekļa statuss. Tā ir arī Eiropas nozīmes *Natura 2000* vieta

Jēkabpils Dzimtsarakstu nodaļa pērn reģistrējusi laulības kopumā 155 pāriem. Deviņas noslēgtas ar ārzemniekiem, visvairāk laulību (5) reģistrētas ar Krievijas pilsoņiem, bet pa vienai ar Vācijas, Venecuēlas, Ukrainas un Baltkrievijas pilsoņiem. Baznīcā laulāties izvēlējušies 34, Krustpils pilī 2 pāri, bet Jēkabpils cietumā noslēgtas 11 laulības.

Jēkabpili rikotajā labdarības akcijā „Sasildīsim patversmes iemītnieku sirdis” iedzīvotāji saziedojuši 1010 eiro suņu un kaķu patversmei. Aktīvākie iedzīvotāji izveidojuši biedrību „Par ķepām”, kā arī ziedo siltinātas suņu mājiņas, žogus, barību, segas, citas patversmei noderīgas lietas.

Sērenes pagastā jau 19. gadu darbojas piena un maizes produktu ražošanas uzņēmums „Daugava”. Tās valdes loceklis Aigars Vairars savas pilnvaras atdevis jaunajiem saimniekiem — Kāļiņingradas uzņēmumam *Gogol — Mogol Dva* un pārdevis tam arī daļu savu akciju. Uzņēmuma jaunais īpašnieks un vienīgais valdes loceklis tagad ir Krievijas pilsonis Stepans Mihitarjans.

Nepilnu gadu Pļaviņās darbojas šūšanas uzņēmums Krontex D. Tagad ražotne paplašināta - darba vietas 11 šuvējām iekārtotās vēl vienā telpā. Līdz ar to nodarbināto skaits uzņēmumā krietni palielinājies.

Šogad apritēs 150. gadskārta kopš pirmajām dziesmu dienām Dikļos. Pagājušā gada jūnijā Neikenkalnā ar dziesmām un Kocēnu novada pašdarbības kopu talku tika nojaukta vecā estrāde, lai tās vietā taptu jauns, Latvijā vēl nebijis projekts – dabas koncertzāle. Tur 7. jūnijā norisināsies vērienīgs dziedāšanas svētku 150. gadskārtai veltīts sarīkojums.

Alūksnes novads tuvākajā laikā tiks prezentēts trīs starptautiskās tūrisma izstādēs Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. Viļņā tūrisma un atpūtas iespējas Alūksnes novadā tiks piedāvātas starptautiskajā izstādē *Adventura 2014*. Šogad izstāde ir veltīta atpūtai kopā ar ģimeni. Februāra sākumā Rīgā notiks kārtējais starptautiskais tūrisma gadatirgus *Balttour*, kurā Alūksnes novads plāno demonstrēt savu „Malēniešu funkteri”.

Izziņas sagatavojušas **Valija Berkina un Māra Linde**

Pasaules sniega diena Latvijā – bez sniega, ar sauli un salu

VALIJA BERKINA

Pasaules sniega dienas tradīcija ar devīzi „Vediet bērnus uz sniega!” (*Bring Children to the Snow*) aizsāka 2012. gada 22. janvārī Starptautiskā slēpošanas federācija (FIS), ko atbalstīja 39 valstis 225 norises vietās, aptverot tūkstošiem dalībnieku. Pasaules Sniega diena notika arī Latvijā, to rīkoja Latvijas Slēpošanas savienība (LSS), kas ir FIS pārstāve Latvijā, sadarbībā ar Latvijas Olimpisko komiteju (LOK). Nu tā ir kļuvusi par tradīciju.

Šogad Pasaules sniega diena „Vediet bērnus uz sniega!” notika 18. un 19. janvārī, bet Latvijā sniega nav, tāpēc tā noris atbilstīgi katra rīkotāja iespējām. Pēc Latvijas Slēpošanas savienības viceprezidents Gunta Čivča vārdiem, pieteiktas 55 dažādās norises vietas ar 13 000 dalībniekiem, aptverot visus valsts reģionus. Šis īpašās dienas mērķis nav noskaidrot vai atlasīt nākamās čempionus, tā dzinēds iespēju bērniem un arī bērnu vecākiem pārliecināties, ka aktivitātes uz sniega var kļūt par viņu ikdienu, kas sniedz pozitīvas emocijas un nodrošina veselīgu dzīvesveidu. Tās var būt jebkuras - sporta sacensības, rotaļas, pīkošanās, sniegavīru celšana, zīmēšana uz sniega, tikšanās ar sportistiem, viktorīnas, konkursi, izstādes.

Babītes novada pirmsskolas izglītības iestādē „Saimīte” notika projektu nedēļa „Vediet bērnus uz sniega” – pedagogi kopā ar bērniem pētīja, izzināja, pārrunāja, eksperimentēja ar visu, kas saistās ar ziemu, tās priekiem un sporta veidiem. Nedēļas nobeigumā kopā ar citiem bērniem viņi izbaudīja ziemas priekus pie

Pasaules sniega diena jau trešo gadu ar sportiskām rosībām notiek arī Latvijā // Foto no World Snow Day archīva

Piņķu ūdenstilpes. Lielais aukstums nebija nobiedējis ne bērnus, ne skolotājus. Viņi vizinājās ar ragaviņām, slēpoja, spēlēja hokeju, slidinājās, pārvarēja šķēršļu joslas un veica orientēšanās uzdevumus. Pēc sacensībām 315 dalībnieki tika cienāti ar siltu tēju un gardām maizītēm un, pats galvenais, - saņēma no Latvijas Slēpošanas savienības īpašu apliecinājumu par piedalīšanos Pasaules sniega dienā.

Vienā no aktīvākajiem slēpošanas centriem „Reiņa trase” Krimuldā svētdien, 26. janvārī, norisinājās bērnu minislaloma sacensību „Mazais Reinis 2014” 1. posms. Reiņa trases bērnu slēpošanas skoliņa jau piekto gadu pulcē pirmsskolas vecuma bērnus. Viņi visu ziemu varēs pārbaudīt savus spēkus minislaloma sacensību trijos posmos.

Savukārt Daugavpilī, Centrālajā parkā, izmantojot sporta bāzes „Egļukalns” piešķirtos divus sniega „lielgabalus”, izveidots mākslīgā sniega kalns aktīvai atpūtai. Bērni tur vizinās ar ragaviņām un laižas no kalna ar slēpēm. Pilsētā atvērta vairākas apgaismotas slidotavas. Arī Rēzeknē 22. janvārī Sporta pārvaldes stadionā darbu uzsāka slidotava. Daugavpils Sporta pārvalde sadarbībā ar Izglītības pārvaldi, Daugavpils Olimpisko centru un slēpošanas bāzi „Egļukalns” 31. janvārī sniegs vispārējo un profesionālo skolu audzēkņiem iespēju izbaudīt ziemas priekus kā Pasaules sniega dienu - no rīta līdz vakaram varēs slēpot, piedalīties stafetēs un beidzot pa istam sajūst ziemu. Par bērnu nogādāšanu uz kalnu rūpēsies Izglītības pārvaldes sagādātais trans-

ports. Cerams, ka beidzot uzsniegs arī īsts sniegs.

Ventspilī pilsētnieku iecienītā ziemas prieku baudīšanas vieta - slēpošanas kalns „Lemberga hūte” uzsācis savu devioto sezonu. Kalns papildus uzbērts pagājušā gada laikā. Austrumu puses nogāzē paplašināta pamatne, tāpēc kalns kļuvis plataks un ērtāks apmeklētājiem. Šobrīd tā augstums ir 52 m. Darbojas kameršlūksšanas trase, bērnu kalniņš ar pacelāju, slēpošanas trases, snovborda parks, iesācēju kalniņš. Nule darbu uzsākusi Ventas slēpošanas un snovborda skola. Iespējams nomāt visu ziemas priekiem paredzēto inventāru. Pasaules sniega dienā notika īpašas rosības Bērnu pilsētiņā.

Lai gan Pasaules sniega diena ārvalstīs un dažviet arī Latvijā tika svinēta 18. un 19. janvārī, tomēr, lielā sala kavēta, Valmierā tā pārcelta uz 22. februāri, kad Jāņa Daliņa stadionā pirmsskolas vecuma bērniem un viņu vecākiem būs dota iespēja ļauties ziemas priekiem. Skolēniem būs lieliska iespēja piedalīties radošo darbu konkursā „Bērni uz sniega”. Pasaules sniega dienu sadarbībā ar Valmieras pilsētas pašvaldību un Valmieras pirmsskolas izglītības iestādēm pilsētās organizē un koordinē SIA „Vidzemes Olimpiskais centrs”.

Latvijas Slēpošanas savienība par godu Pasaules sniega dienai rīko foto un video konkursu „Bērni uz sniega”, zīmējumu konkursu pirmsskolu un sākumskolu audzēkņiem, kā arī domrakstu konkursu „Bērni uz sniega”.

Pasaules sniega dienas rosmes Latvijā turpinās.

Brīvā Latvija
reklāmas cenas Latvijā
Cena - 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

Atkārtojot vienu un to pašu
● reklāmu 2 reizes, paredzēta
atlaide 10 % apmērā no
parastās cenas.
Atkārtojot vienu un to pašu
● reklāmu 3 reizes, - 15 % no
parastās cenas.
Atkārtojot vienu un to pašu
● reklāmu 4 reizes un vairāk,
- 20 % no parastās cenas.
PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
● 0,60 eiro par 1 cm²
ierāmējumā.
SĒRU SLUDINĀJUMS:
● 50 eiro

Pasta adrese:
Ausekļa iela 14 - 2
Rīga, LV - 1010
Tālrunis + 371 67326761
Tālrunis +371 67326784
Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piekdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis “Straumēni”,
Cathorpe Manor, Catthorpe, Leics.
LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss
01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu
maksas; pieņem rietumu abonementus,
izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniece Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar
2014. gada 1. janvāri:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro; 12
mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro. Samaksu ar čeku,
PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta
administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā
Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada
abonementu 49 eiro

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 700 jeb 80 eiro; 12 mēnešiem
SEK 1300 jeb 149 eiro. NAUDAS PĀRVEDUMI:
MI: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ
LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111
24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr.: +46
8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts:
freimanisv@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 149 eiro;
6 mēn. – 80 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft,
Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank
Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204.
Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra,
Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004
2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija
Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in
Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden,
tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 80 eiro;
12 mēnešiem 149 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku
uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem
USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20 (28 eiro), 12 mēnešiem
Ls 34 (49 eiro).

Digitālā avīze - 49 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi
maksā GBP 3 par 10 mm augstu vienslejiģā platumā
aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x
7 cm) GBP 45. Zviedrijā - SEK 500.

Komerālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.
Ar autora vārdu, inīcijām vai segvārdu parakstītos
rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī
redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem
nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas
minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.
Iespēst: SIA EVEKO, Rīgā

LASIET TĪMEKLĪ!

www.brivalatvija.lv

BRĪVĀ LATVIJA

APVIENOTĀ LONDONĀJ AVĪZE UN LATVIJA

ESAM PIEEJAMI GAN DRUKĀTĀ,
GAN DIGITĀLĀ VERSIJĀ

DIGITĀLĀS VERSIJAS GADA ABONEMENTA MAKSA - 49 EIRO

Ja vēlaties saņemt jaunākās ziņas, lūdzu,
sūtiet vārdu un uzvārdu uz
info@brivalatvija.lv

Lasiet tīmeklī!

ASV latviešu laikrakstu

LAIKS

www.laiks.us

Patriotisks Amerikas latvietis vēlas pirkt

latviešu gleznas un porcelānu,

lai paturētu latviešu mantojumu latviešu ģimenē.

Ir arī interese pirkt latviešu zemes un mājas īpašumus.

Lūdzu, rakstiet uz sveiks1969@yahoo.com vai

zvaniet +001-312-730-7459.

Visas Latvijā iznākušās grāmatas
varat iegādāties pie
lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas

Jums piesūtīs pa pastu.

SIA “L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050

Tālr. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

SĒRAS

Izsaku visdziļāko līdzjutību DVL ārstēm – Vijai un Čakstei
Tipainēm, mūsu LĪVIJU mūžībā aizvadot.

Maija Cālīte

SPORTS SPORTS SPORTS

Uz Soču Olimpiskajām spēlēm
deleģēti 58 Latvijas sportisti

Uz 2014. gada Soču Ziemas olimpiskajām spēlēm dosies 58 Latvijas sportisti, oficiāli apstiprinājuši Latvijas Olimpiskā komiteja (LOK). 58 sportisti piedalījās arī 2010. gada Vankuveras un 2006. gada Turīnas Ziemas olimpiskajās spēlēs. Latvijas delegācijā Sočos būs arī 28 treneri un apkalpojošais personāls.

Latvija gaidāmajās olimpiskajās spēlēs piedalīsies deviņos sporta veidos – ātrslidošanā, biatlonā, bobslejā, distanču slēpošanā, kalnu slēpošanā, kamaniņu sportā, skeletonā, šorttrekā un hokejā.

LOK prezidents Aldons Vrubļevskis norāda, ka: "Latvijas Olimpiskā komanda ne reizi nav bijusi tik titulēta kā šajā reizē. Latvijas starti Ziemas Olimpiskajās spēlēs 1924., 1928. un 1936. gadā vairāk liecināja par pirmskaņa Latvijas sportisko jauniešu aktivitātēm un vēlmi piedalīties svarīgākajos sporta pasākumos, bet Latvijas Olimpiskā komanda 2014. gadā dodas uz Sočiem piedalīties cīņā par visaugstākā kaluma Olimpiskajām medaļām un uzvarām – mūsu komandā ir iepriekšējās sezonas Pasaules čempioni un medaļnieki, Eiropas čempioni un Pasaules kausa ieguvēji un šās sezonas līderi savos sporta veidos un disciplīnās. Ceturto reizi pēc

kārtas uz Ziemas Olimpiādu cīnīties par uzvaru dodas Latvijas hokeja izlases komanda. Tāpēc mēs pamatoti ceram uz Latvijas labāko sportistu augstākajiem sasniegumiem tieši Sočos."

"23 sportistiem no 58 Sočos būs Olimpiskā debija. Izaugusi jauna Olimpisku paaudze, kas pirms vairākiem gadiem sāka sportisko karjēru ar dalību Jaunatnes olimpiādās, par ko ir patiesi gandarījums," norāda Latvijas Olimpiskās delegācijas vadītājs Žoržs Tikmers. "No otras puses – šī Latvijas delegācija ir vairāk pieredzējusi, jo lielai daļai sportistu šīs būs jau trešās, ceturtais vai pat piektās Olimpiskās spēles. Jaunības maksimums tiks apvienots ar pieredzes bagātību."

Latvijas sportisti Soču
Olimpiskajās spēlēs

Ātrslidošana: Haralds Silovs (Olimpiskajās spēlēs piedalīsies otro reizi). **Biatlonā:** Žanna Juškāne (2.), Andrejs Rastorgujevs (2.). **Bobslejā:** piloti Oskars Melbārdis (2.) un Oskars Kibermanis (1.), stūmēji Daumants Dreiškēns (3.), Arvis Vilkaste (1.), Jānis Strenga (1.), Raivis Broks (2.), Helvijs Lūsis (1.) un Vairis Leiboms (1.), rezervē – Intars Dambis (2.). **Distanču slēpošanā:** Arvis Liepiņš (1.), Jānis Paipals (2.), Inga Dauškāne (1.). **Kalnu slēpošanā:** Kristaps Zvejnieks (2.), Roberts Rode (2.), Mārtiņš Onskulis (1.), Agnese Āboltiņa (1.), Lelde Gasīna (1.). **Kamaniņu sportā:** Ulla Zirne (1.), Elīza Tīruma (1.), Mārtiņš Rubenis (5.), Inārs Kivlenieks (2.), Kristaps Mauriņš (1.), Andris un Juris Šīci (3.), Oskars Gudramovičs un Pēteris

Kalniņš (2.). **Skeletonā:** Martins Dukurs (3.), Tomass Dukurs (3.), Lelde Priedule (1.). **Šorttrekā:** Roberto Puķītis (1.). **Hokejā:** vārtsargi – Kristers Gudļevskis (1.), Ervīns Muštukovs (2.) un Edgars Masaļskis (4.), aizsargi – Sandis Ozoliņš (3.), Arvids Reķis (3.), Georgijs Pujacs (3.), Krišjānis Rēdlihs (3.), Kristaps Sotnieks (2.), Oskars Bārtulis (2.), Artūrs Kulda (2.) un Ralfs Freibergs (1.), uzbrucēji – Miks Indrašis (1.), Mārtiņš Cipulis (3.), Lauris Dārziņš (2.), Vitalijs Pavlovs (1.), Mārtiņš Karsums (2.), Miķelis Rēdlihs (3.), Jānis Sprukts (2.), Ronalds Kēniņš (1.), Kaspars Daugaviņš (2.), Herberts Vasiļjevs (4.), Koba Jass (1.), Juris Štāls (1.), Armands Bērziņš (3.) un Zemgus Girgensons (1.).

Interesanti fakti par Latvijas
olimpisko komandu Sočos

• Komandas vidējais vecums ir samazinājies līdz 26,8 gadiem, kas ir nedaudz mazāk kā Vankuverā – 27 gadi. "Visjaunākā" komanda bija 1992. gada Albēvilas spēlēs, kad sportistu vidējais vecums sasniedza 25 gadus.

• Komandas vecākais atlēts būs hokeja aizsargs Sandis Ozoliņš (41 gads), savukārt jaunākā – kalnu slēpotāja Agnese Āboltiņa, kurai savu 18. dzimšanas dienu svinēs 7. februārī olimpisko spēļu atklāšanas dienā.

• Visvairāk pieredzējušais sportists, kuram Soču Olimpiāda būs piektās olimpiskās spēles karjerā, ir Mārtiņš Rubenis, savukārt ceturtais olimpiskās spēles būs hokejistiem Herbertam Vasiļjevam un Edgaram Masaļskim.

Nākamie pieredzes bagātākie atlēti ar dalību trīs olimpiādās ir skeletonisti Martins un Tomass Dukuri un kamaniņbraucēji Andris un Juris Šīci, kā arī hokejisti Sandis

Mārtiņš Rubenis

Ozoliņš, Arvids Reķis, Georgijs Pujacs, Krišjānis Rēdlihs, Mārtiņš Cipulis, Miķelis Rēdlihs, Jānis Sprukts, Armands Bērziņš. Savukārt 23 sportistiem šīs olimpiskās spēles būs pirmās viņu mūžā.

• Komandas raženākais atlēts ir bobsleja stūmējs Daumants Dreiškēns (193 cm un 108kg), tikai mazliet no viņa atpaliek hokejists Armands Bērziņš un bobslejists Raivis Broks (abiem 192 cm un 102 kg). Vissmalkākā sportiste ir biatloniste Žanna Juškāne (157 cm un 52 kg).

• Mūsu olimpisku iecienīts vaļasprieks ir aktīva atpūta, kas saistīta ar dažādām sporta spēlēm un ceļošanu, kam seko maksīķerēšana un medības, kā arī grāmatu lasīšana un ģitarspēle.

• Latvijas komandā būs pārstāvētas piecas ģimenes:

Skeletonisti brāļi Martins un Tomass Dukuri ar treneri un tēvu Daini Dukuru; ātrslidotājs Haralds Silovs ar tēvu un treneri Edvinu Silovu; hokejisti brāļi Miķelis un Krišjānis Rēdlihs; kamaniņu braucēji brāļi Andris un Juris Šīci; kalnu slēpotājs Kristaps Zvejnieks un viņa mamma un trenere Jana Zvejniece.

• Pieci sportisti savu dzimšanas

dienu svinēs olimpisko spēļu laikā: 5. 02. – 28 gadi bobsleja stūmējam Jānim Strengam; 7. 02. – 18 gadi kalnu slēpotājam Agnesei Āboltiņai; 15. 02. – 22 gadi kalnu slēpotājam Kristapam Zvejniekam; 16. 02. – 26 gadi bobsleja pilotam Oskaram Melbārdim; 20. 02. – 30 gadi bobslejstam Raivim Brokam.

• 27 sportisti nāk no Rīgas, 26 sportisti no Vidzemes, pieci – no Kurzemes, viens no Latgales.

• Visvairāk izplatītā svešvaloda, ko apguvuši sportisti ir angļu valoda, kam seko krievu un vācu valodas zināšanas. Ir sportisti, kas apguvuši arī somu, čehu, ukraiņu, slovaku un norvēģu valodu. 35 sportisti prot divas svešvalodas, bet 10 atlēti pārzina 3 svešvalodas.

Bobslejs

Oskara Melbārža pilotētais Latvijas bobsleja četrinieks Kēnigszē trasē, Vācijā, ieņēma ceturto vietu Eiropas meistarsacīkstēs, bet sezonas pēdējā Pasaules kausa izcīņas posmā izcīnīja sesto vietu. Iepriekš divnieku sacensībās Melbārdis ar Dreiškenu bija izcīnījuši bronzas medaļu, taču vēlāk godalga par neatbilstošu kamanu materiālu tika atņemta un viņi diskvalificēti. Pasaules kausa (PK) kopvērtējumā Melbārža četrinieks ir 6. vietā.

Kamaniņas

Latvijas vadošais kamaniņu braucējs Mārtiņš Rubenis sezonas pēdējā Pasaules kausa izcīņas posmā un Eiropas čempionātā ierindojās ceturtajā vietā, bet uzvaru izcīnīja itālietis Armins Cigelers. PK kopvērtējumā Rubenis ir 13. vietā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģēliskās draudzes dievkalpojums svētdien, **9. februārī**, plkst. 13.30 Metodistu baznīcā Akas ielā 13, kurā ordinēs diakoni Ievu Puriņu. Pēc dievkalpojuma Vecās Sv. Ģertūdes baznīcas pagrabstāvā kafijas galds. Lūgums līdzpaņemtus groziņus atstāt Ģertrūdes baznīcā pirms došanās uz Metodistu baznīcu. Svētdienas skola notiks Metodistu baznīcā. Turpmākie dievkalpojumi **9. februārī** un **9. martā** plkst. 16.

ANGLIJA

Londonas kopas vanadzēs organizē tradicionālo pankūku cepšanu, kas notiks **11. februārī** plkst. 12.30 DVF nama ēdamzālē - 72 Queensborough Terrace, London, W2 3SH. Visi pankūku ēdēji tiek sirsnīgi gaidīti! Ieeja par ziedojumiem.

DVF Lesteras nodaļas biedru pilnsapulce 16. februārī Igaunņu namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS plkst. 14.

Londonas Latviešu koris aicina dziesmu draugus uz koncertu sēdēdien, **8. februārī**, plkst. 20 slavenā St. Clement Danes baznīcā (Strand, London WC2R 1DH). Kopā ar kori "Adam Street

Singers" Londonas koris dziedās latviešu tautasdziesmu apdares un dziesmas no Dziesmu svētku repertuāra. Biļetes var iegādāties, zvanot 020 7766 1100 vai www.smitf.org/music/bcf.

Draudzīgais Aicinājums

DVF Lesteras nodaļa aicina **8. februārī** plkst. 15 Igaunņu namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, Ineses Auzuņas-Smith referāts "Latvieši Lielbritānijā". Turpinājumā saviesīgs vakars ar latviešiem no Peterborough. Tējas, kafijas galds.

DIEVKALPOJUMI

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Lesterā, Igaunņu namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, sēdēdien, **1. februārī**, plkst. 14 dievkalpojums.

„Straumēnos”, Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, Leicestershire, LE17 6DF, svētdien, **16. februārī**, plkst. 10 dievkalpojums.

„Mūsmājās”, Priory Hill, Wols-ton, Coventry, CV8 3ZF, ceturtdien, **23. februārī**, plkst. 15 dievkalpojums.

A U S T R U M A N G L I J A S DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Mansfildā, St. Peter's and St. Paul's Church, Mansfield, NG18

1AP, sēdēdien, **1. februārī**, plkst. 11 dievkalpojums.

Piterborovā, St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN, sēdēdien, **8. februārī**, plkst. 16 dievkalpojums.

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, **2. februārī**, plkst. 12 dievkalpojums.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, **2. februārī**, plkst. 15 dievkalpojums.

APVIENOTĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZE, māc. E. Zikmane

Rovfantā, RH104NG, svētdien, **2. februārī**, plkst. 11.30 Epifānijas laika dievkalpojums ar dievgaldu - Mūsu Kunga apskaidrošanas diena.

Londonā, Zviedru baznīcā, WIH 4AG, svētdien, **9. februārī**, plkst. 14 Epifānijas laika dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdien, **23. februārī**, plkst. 14 Epifānijas laika dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Mančesterā, Stretford, M32 8FE, Martin-Luther-Kirche, 9 Park Road, svētdien, **2. februārī**, plkst. 13.30 dievkalpojums ar dievgaldu.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Minchenes Latviešu luterāņu draudzē, Svētā Gara baznīcā, Heiliggeistkirche, Hugo Troendle Str. 53, München-Moosach, svētdien, **2. februārī**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Dievkalpojumu vadīs mācītāja Dr. Ilze Ķezbere-Härle, bērniem svētdienas skolas nodarbība, pēc dievkalpojuma sadraudzības stunda tuvējā viesu namā. Miļi aicināti latvieši un vācu draugi no tuvienes un tālienes.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **9. februārī** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44), **16. februārī** plkst. 14.30 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **23. februārī** plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērgelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Etlingenā, Liebfrauenkirche, Lindenstr., svētdien, **16. februārī**, plkst. 14 dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes

vakars ar kafijas galdu.

Ludvigshāfenā, Sv. Ludviķa baznīcā, St. Ludwig, Bismarck- un Wredestrasse krustojumā, svētdien, **23. februārī**, plkst. 15 dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Pēc dievkalpojuma draudzes telpās azaids groziņu veidā.

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, Am Schillerplatz, svētdien, **2. martā**, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums ar dievgaldu latviešu un vācu valodā. Archib. Elmārs Ernsts Rozītis. Sekos draudzes vakars ar draudzes pilnsapulci un kafiju senās sakristejas telpās.

Minsteres latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojums **16. februārī** plkst. 10.30, LCM telpās, kalpos prāvests K. Bērziņš. Lūdzu, neaizmirstiet groziņus kafijas galdam!

BELGIJA

Belģijas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojums 23. februārī plkst. 15 Zviedru draudzes baznīcā (Eglise Suédoise, Ave des Gaulois 35, BE-1040 Bruxelles, pie Merode metro stacijas (netālu no Cinquantenaire parka). Kalpos prāvests Klāvs Bērziņš. Dziedās Briseles latviešu vokālais ansamblis Vitas Timermanes-Mooras vadībā. Pēc dievkalpojuma - kafijas galds.